

ISTENFÉLŐ HIVEKHEZ

M É L T Ó

HALOTTI SIRÁS.

Melly

A' *DIACONUS* SZENT ISTVÁN
El-temettetésének Hístóriájában fundáltatott,
és szomorú Prédikátzióba bánatos szívvel
foglaltatott

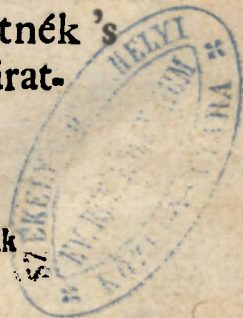
TEKINTETES *CONSILIARIUS*

KENESEI **I**STVÁN
U R

Érdemlett Tisztességének meg-adására, midőn
a' Halál által meg-hidegült Teste, az ő utolsó
álmának helyére TEKINTETES, TISZTELETES
igen nagy számos Sereggel kísértetnék,
ki-vitetnék, és a' setét Bóltba zárat-
tatván el-temettetnék.

P Á P Á N.

MDCCL-dik Eftendőben, Martiusnak
2-dik Napján.

MAGYARÁZATRA FEL-VETT
SZENT IRÁSBÉLI HELY.

Tsel. VIII: 2. *Ki-vivék pedig egyenlő akarattal az Istvánnak testét az Istenfélő Férjfiak, és felette nagy sirást tőnek ő rajta.*

E L Ő L - J Á R O B E S Z É D.

Rigenesről, a' ki kegyes és Istenfélő Szűléktől származott, KRISTUS URunk Születése után 186-dik Esztendő-tájban *Alexandriában* születtetett, *Palasztinának Casarea* nevű Városában híres, bölts, buzgó Lelki-Tanító *Presbyter* vala, az Egyházi-dolgokról írott História-ák illy emlékezetet téstnek, hogy ő midőn ama' Római Pogány Tsászárság *Decius* által a' Keresztyének ellen indíttatott, véres üldöztetéseknek ideje alatt gyarló félelemtől viseltetvén a' Bálványoknak áldozott volna, azoknak Oltáraikra tömjént vetvén: melly ő szomorú esetiről *Penitentziát* tartván, egy alkalmatossággal Jérusálemben lévén, az ott lévő Keresztyén Lelki-Páfztoroktól kéré és meg-nyeré azon Eklésiában, hogy prédikálhatna, fel-menvén a' Prédikáló-Székből meg-nyitá az ISTENNEK Könyvét, és a' 'Sóltárokból a' Magyarázatra e' Szent Irásbéli Szókat olvasá-el: *Miért hirdeted te az én rendelésimet, és miért vészed az én Szövetségemet a' te szádra.* 'Sólt. 50: 16. Bé-téven a' Könyvet azonnal nagy fel-szóval sirni, zokogni és jajgatni kezde, és az egész Gyülekezet-is ö-vele együtt felette-igen sira, úgy hogy a' keserves írásnál szomorú óhajtásoknál és zokogásoknál ott semmi egyéb nem hallattatott.

Szerelmesim, hogy igazat valljak, minémü Szívbéli nagy fájdalommal, meg-háborodott szomorú Indulatokkal vettem-fel, és olvastam-el én-is e' Tekintetes Nemes Nemzetes *Tit. Tit.* Kerefsztyén Gyülekezet előtt, a' Magyarázatra-való Szent Beszédek az Istennek Könyvéből, valaki az én mostani állapatomat valóban meg-gondolja 's által-látja, senki nékem vétkül nem tulajdoníthatja, ha én rajtam-is azon történnék a' mi történt vala akkor *Origenesen*; mivel annyira el-keseredett az én Szívem, hogy alig tartóztathatom magamat a' zokogástól, főt hogy a' firástól meg-tartóztathassam magamat, azt nem-is ígérhetem.

Mert valljon nem keserves dolog-é embernek szíves Jó-akarójától, kegyes *Patronus*ától, hűséges Tanáts-adójától, egy szóval az ő édes Attyától végképen meg-válni, nagy meleg, forró, fűrű könyhúllatások nélkül? Kitsoda tehetne illy Jól-tévőjének utolsó Tiszteletet, végső bútsút ki vehetne szíves *Fautor*ától? Ugyan-is igazán mondotta *Ifiodorus Lib. 3. de Summo bono. Cum graui dolore deseruntur, qua cum magno amore habentur.* Nagy fájdalommal, bánattal válunk-meg azoktól, mellyeket nagy szerelemmel bírtunk.

Hogyha pedig e' Halotti *Frequentia* jeles Gyülekezet-is velem együtt bánkodik és szomorkodik, mint a' Jérusálembéli fira *Origenessel*, azt mondom méltán és nem ok nélkül szomorkodhatik mind most, mind pedig ezután-is. Mert ama' Böltseséggel, Hírrrel, és Névvvel egyebeket fellyül-haladó Salamon Király minden Istenfélő Híveknek *commendálja* a' szomorúságot *Préd. 7: 3. Jobb úgy mond: a' szomorúság a' nevetésnél.* A' melly ugyan első tekintettel az emberi okosságnak, épen *paradoxum*-nak képtelen és majd hihetetlen dolognak láttathatnék, mint a' meg-előző Verseken-is illyetén *Sententiákat* említ az 1. *ψ.* *A' Halálnak napja, jobb a' Születésnek napjánál.* A' 2. *ψ.* *Jobb a' Siralmas-bázhoz menni, hogy nem a' Lakodalomnak-bázához.* De ha meg-gondoljuk azt, hogy Bölts Salamon nem valamelly *Contradictionnak* ellene-mondásnak, vagy némelly *Singularitasnak*

kívá-

kívánásából, hanem a' Szent Léleknek *diátálásából* mondotta légyen ezt a' Szomorúságról: Semmit a' mint a' több *Sententiáknak*, úgy ezen mondásnak-is igazsága és valósága felől nem kételkedhetünk. Miért-is kételkednénk? holott ő-maga ezen *Sententiájának* illy erős okát adja: *Mert az ortzának szomorúsága által jobbá léfzen az embernek Lelke.* De minémii Szomorúság légyen jobb a' Nevetésnél, és mimódon jobbul-meg az által az embernek Lelke, minckelőtte a' fel-vett és el-olvasott Szent Beszédeknek Magyarázatjához kezdenék, lássuk 's halljuk egy kevésé.

I. Jobb az a' Szomorúság a' Nevetésnél, melly a' mi bűneinknek meg-esméréséből származik mi bennünk. Szent Dávid Király, melly nagy szorongattatásokban, bánatban, szomorúságban vala gyakorta, az ő bűnei miatt, sok helyeken láthatni a' Szent Írásban, kiváltképen a' 'Sóltárokban, p. o. 'Sólt. 38: 4, 5. *Nintsen épség az én testemben a' te haragod miatt, és nintsen békeség az én tsontaimban, az én bűneim miatt: Mert az én hamisságim el-bortították az én fejemet, és mint egy nehéz tereb reám nehezűltenek erőm felett.* Így midőn az ő Országának Népet meg-számláltatta vólna, meg-sebhedék az ő Szíve, és monda az URnak: *Igen vétkeztem ebben, a' mit tselekedtem; azért mostan ób URam vedd-el kérlek a' te Szolgúdnak álnokságát, mert felette-igen bolondúl tselekedtem.* 2Sám. 34: 10. Így a' Ninivébéliek hallván ISTENnek Jónis Szent Próféta által az ő bűneik ellen-való fenyegetéseit, *hívének Istennek, meg-szomorodának és bőjtőt hirdetvé a' kistinytól-fogva nagyig gyász-rubában öltözének.* Jón. 3: 4, 5.

Ez a' Szomorúság meg-jobbítja a' Lelket, mert a' bűnöknek esmérési, azokon-való bánat, szívbeli töredelmesség azt tselekefzi, hogy a' mi bűneinket meg-útálván azoknak bocsánatját áhítatos Imádságunkkal ISTENTől kérjük, meg-szokott bűnös útainkat el-hagyjuk, ISTEN'Kegyelme által életünket meg-jobbítjuk. Az illy' Szomorúságot Szent Pál Isten szerént-való bánatnak nevezi, melly *Idvességre-való meg-térést* szerez. 2Kór. 8: 10. Ekképen tselekefszük az ISTENnek akaratját, melly

szerént a' Meg-térést kívánja és parantsolja. Ésa. 1: 16, 17: Szünjete^k-meg a' gonofzságnak tselekedetitől. Tanuljato^k jót tselekedni, Jér. 3: 14. Térjete^k-meg szó-fogadatlan Fiak, azt mondja az UR, Jóel. 2: 13. Szaggassáto^k-meg szüvete^ket nem ruháto^kat 's térjete^k a' ti URato^khoz Istente^khez.

Ellenben haragszik ISTEN azok ellen, kik az ő bűneiken nem szomorkodnak, sőt azokon nevetnek, azokkal ditsekednek, és örvendeznek az ő gonosz tselekedetekben, Ésa. 3: 10. Az ő ortzájo^knak meg-keményítése téfzen ő ellenek bizony^ságot; mert az ő bűnökkel, mint a' Sodomabéliek szemtelenül kérkednek, nem hogy el-titkolná^k: Jaj az ő Lelke^knek; mert azok szereznek mago^knak gonofzt. Jér. 11: 15.

II. Jobb a' Szomorúság a' Nevetésnél, midőn nem tsak a' magunk bűnei, hanem a' mások bűneinek látása, tapasztalása miatt bánkodunk, mivelhogy ISTEN azokkal meg-bántatik, boszfszantatik. Midőn mi másoknak gonofzságokat látjuk, káromlásokat halljuk, nem lehet azokat nevetnünk, ha Kereftyéne^knek állítjuk magunkat, nem kell azt mondanunk sem szívünkkel, sem szájunkkal: Mit gondolunk vélek, tsak magunk ne vétkez^szünk? Sőt inkább bánkodnunk, szomorkodnunk kell azok miatt, mint Sámuel szomorkodék és sir vala Saulnak bűne miatt. 1Sám. 15: 35. Igy tselekedék Szent Dávid 'Sólt. 119: 136. Vize^knek folyási származnak az én szemeimból, azok miatt kák a' te törvényedet Isten nem örzi^k.

Ez a' szomorúság-is meg-jobbítja az embernek Lelké^t, mert ekképen téfzünk bizony^ságot a' felől, hogy mi nem gyönyörködünk az olly' bűnökben, gonofzságokban, sőt inkább bánkodunk azért, hogy akképen mások miatt az ISTENnek Neve gyaláztatik. Róm. 2: 24. És kérjük a' mi ISTENIünket, hogy ne reke^szfze együvé a' bűnösö^kkel a' mi Lelküⁿket, sem a' mi életüⁿket a' vér-szopó embere^kkel. 'Sólt. 26: 9.

III. Jobb a' Szomorúság a' Nevetésnél, midőn vagy az ISTENnek ítéleteit e' földön látjuk, vagy pedig a' mi Felebarátunknak, Atyánkfiának, szomorú esetét tapasztaljuk, és ak-

kor ö-

kor ö-véle együtt mi-is bánkodunk és szomorkodunk. Mint Jónathán igen bánkodik vála Dávidért, és hogy ötet szidalommal illette az ő Attya, 1Sám. 20: 34. Igy Dávid-is vizfontag bánkodik vála Jónathánért, a' mint láthatni 2Sám. 1: 26. Nagy keserűségben vagyok te éretted édes Atyámsíja Jónathán. ISTEN Ö Szent Felsege a' Próféta által panaszolkodik, és büntetésekkel fenyegeti azokat, kik a' kegyes Híveknek romlásokon nem szomorkodnak, meg-nem illetődnek, Amós. 6: 6, 7. Jaj néktek, kik a' bort nagy pohárokkal iszjátok, és drága olajjal kenitek magatokat, és nem szánjátok a' Jósefnek romlását: Annakokáért ezennel elől-vitetek ti a' Népek között a' fogságra. Az Apostolok-is az illy' Szomorúságot, Bánatot commendálják. Róm. 12: 15. Sirjatok a' sírókkal. 1Pét. 3: 8. Mindnyájan legyetek egyesek, egymásnak nyomorúságán egyaránt bínkodók.

Hogyha azért a' mi Felebarátunknak Atyánkíjának nyomorúságán szerentsétlen esetin; 's a' t. Méltó és illendő dolog szomorkodnunk, mennyivel inkább annak halálát ha látjuk szűkféses rajta szomorkodnunk és sírnunk. Sirák. 20: 9. A' Halottad' sirassad, hogy el-költ tőle a' világosság. Az illy bánat természet szerént való dolog-is, még a' mi ellenséginknek halálát-is méltó meg-síratni, kívált hogy ha valamelly példás Itélet által múltanak-ki e' Világból, minekelötte vélek meg-békélettünk volna. Sirák. 8: 8. Ne örülj a' te fő-ellenségednek halálán, meg-emlekezzél hogy mi mindnyájan meg-halunk. Dávid meg-síratá Saula a' mint láthatni, 2Sám. 1. Nagy Sándor meg-síratá Dáriust, felső-ruháját magáról le-vetkezvén annak holt testét bé-fedé, és Királyi Méltóságához illendőképen fel-ékesítettvén, az ő Annyához Sysigambishez küldé, hogy az ő nemzetének szokása szerént Királyi módon az ő Elejének koporsójokban temetné-el.

Hát midőn a' mi Szerelmesink, Rokonink, Barátink, Fauszink; 's a' t. Halálát látjuk, hogy ne kellene sírnunk? Az Izrael' Népe meg-síratá Aront, Móriát, 5Mós. 20. Mósesst, 5-dik Könyv. 34. Sámuel, 1Sám. 25. Jójadát, 2Krón. 24. Jósiást, 2Krón. 35. KRISTUS URunk maga-is síratá a' meg-

holt

hólt *Lázárt*, Ján. 11: 35. Számtalan példákat el-hallgatván, az Új Testamentomi Anyaszentegyháznak első Hívei felette-igen íraták meg-hólt *Istvánt*, a' mint az el-olvasztatott és fundamentumúl fel-vett Szent Beszédekben láthatni.

SUMMÁJA ezen Beszédeknek, Szent István el-temettetésének rövid Hístóriája.

Első RÉSZÉBEN Annak *El-temettelése*.

Másik RÉSZÉBEN Annak *Halálalán-való Siralom* irattatik-le.

M A G Y A R Á Z A T.

Első RÉSZ. Kitsoda lett légyen ez az István, kinek Temetéséről itt emlekezet vagyon? Mindnyájan gondolom jól tudjátok. Hogy az Új Testamentomi első Anyaszentegyházban az Alamisnának bé-szedésére és a' Szegényeknek ki-osztására választatott hét *Diaconusok* közül egy vala, még pedig elsőnek említettik nem csak; hanem illy *Elogiummal*-is ékesíttetik, hogy ő *Hittel és Szent Lelekkel tellyes Ferjfiú vala*, az-az a' többinél tellyesebb, *1. Sél. 6: 5.* Ezen Szolgálatra először heten választatának, nem azért, mintha itt a' hetes számban valamely titkot kellene keresni 's állítani, hanem az Eklésiának az akkori szükségéhez képest heten elégségeseknek lenni ítéltettek. Azután pedig az illy' Szolgálatra a' jámbor Áfszonyi-állatok közül-is rendeltettek, kik *Diaconissáknak* hívattattak a' mint láthatni, *1. Tim. 5: 9.* Az özvegy Áfszonyi-állatok közül választassék a' Szegények' pondviselésére, nem kisebb hatvan *Eszendös-nél*, melly egy *Ferjfiúnak* volt *Felesége*. Illyetén *Diaconissa* vala *Fébé*, kiről emlekezet vagyon, *Róm. 16: 1.* *Ajánlom* pedig *tinétek Fébét*, a' mi *nénénket*, ki a' *Kenchrea Városbéli Gyülekezetnek* *Szolgálója*. Ezeknek az elébbeni Eklésiában külömb-külobbféle *Hívatatok* vala, midön némellyek a' *Betegekre*, némellyek az *Öregekre*, némellyek a' *Jövevényekre*, némellyek az *Árvákra*, némellyek egyéb szükölködő Szegényekre viselnek vala gondot.

Ez az István Jérusálemben a' *Krisztus* felől bizonyóságot

tévé,

tevé, az ISTEEN Beszédének nagy buzgósággal való hathatós prédikálásával, és tsuda-tételekkel, mellyért-is az ellenségek ellene fel-támadának, először ugyan *disputatio*val vetélkednek vala véle, *de nem állhatának ellene az ő böltseségének, és a' Szent Léleknek, a' ki által szól vala.* Azután szidalmakkal, hamis vádokkal *obruálák*, terhelék, és osztán meg-farkallván őket meg-fogák, és vivék a' Tanáts-házba, holott magát menteni kéntelenítettvén, az ő ellenségi maga mentségére mondott *Prédikátságját* midőn hallanák, az ő szívekben *dühösködnek vala, és az ő fogait-is tsikorgatják vala ellene, ő pedig a' Mennybe fűggesztvén az ő szemeit, látá az Istennek Ditsóságát, és Jésust állani az Istennek jobbján.* Ezen ő látását midőn az ő ellenségeinek-is hirdetné, *fel-kiáltának azok nagy fel-szóval, az ő füleiket be-dugák, és mindegyük reá-rohanának, és őket a' Városból ki-űzvéen kövezik-vala, míg-nem meg-halna.* *Izel. 7: 54--58.*

Illyen nyavalyás forsa lett e' Kegyes Férjfiúnak, hogy ha e' Világnak ítéletit gondoljuk. De az URnak szemei előtt *bets íletes az ő szenteinek haláluk.* 'Sólt 116: 15. Betsületes, drága volt ezen *Proto-Martyr* Szent Istvánnak halála-is ISTEENnek előtte. E' Kegyes és Szent Lélekkel tellyes István a' Városból ki-űzetetik, az ő ellenségeinek bönök botsánatjáért ISTEENnek esedezik, még-is senki ő rajta nem szánakozik, meg-köveztetik, meg-öletik, a' föld' színén, a' *Calvariának* helyén az ő holt teste elvettette hagyatik, semmit sem a' várasi *Magistratus*, sem a' *Papok* véle nem gondolnak. Az ISTEEN előtt pedig sokkal külömbb tekintetben vagy onnek állapárja, mert a' Jésus az ő segítségére Szent Attyának jobbján állván, az ő Lelkét könyörgése's kívánsága szerént immár kezébe vette vala. Illy Szent Emberek holt testét-is nem akarja temetetlen hagyni; mindazáltal nem engedi hogy azok a' gonosz és istentelen emberek, kik őket meg-kövezék temetnék-el, hanem igen tisztességes remetést szerzett ö-néki, mert fel-indítá az Istenfélő Férjfiakát, kik egyenlő akarattal ki-vivék az ő testét, és azok temeték-el.

Azok tehát a' kik ki-vitték és el-temették Szent Istvánnak

testét,

testét, mondatnak *Isten*félő *Férj*fiaknak *Ανδρες ευλαβεις, Ευλαβεια*, tulajdonképen e' fő félelemmel 's vígyázva-való tartózkodást jelent, *specialiter* az Isteni-félelemért vétetik, és az egész Kegyességet jelenti. Betii szerént annyit téfzen e' fő, mint valamelly dologgal okosan-való bánást, ahoz vígyázva, tartózkodva-való nyúlást, annak örizkedve-való hordozását. Vétettetik a' hasonlatosság azoktól, kik valamelly drága hígfzert töredékeny edényben hordoznak, okoson, vígyázva bannak azzal, kivált midőn vagy darabos, hegyes és völgyes helyeken útnak, vagy setét éjtszakának idején járnak, hogy vagy el-ne törjék az edényt, vagy magok valamimódon meg-botolván, ki-ne öntsék, el-ne vefzessék az abban lévő drága szert.

Ez az igaz Fiúifélelemnek természetű, mellyel a' kegyes Hívek az Istenet tisztelik. Tudják jól, hogy ő-magokban melly töredékeny edények légyenek, az Isten Lelekének melly drága ajándékai öntettek 's adattattak ő beléjek, melly sokak a' botránkozásoknak kövei az ő bújdosásoknak földében, a' Sátánnak intselkedési, e' Világnak gyönyörködtetési, a' testnek kényesfégei, azért okoson, félelemmel, vígyázva járnak, hogy megne botoljanak, annyiaval inkább hogy el-ne essenek, és el-ne vefzessék a' Léleknek nálók lévő drága ajándékait. Az Istenhez járúlnak. Az ő Nevét szájokra vészik. Az ő Szent dolgaihoz nyúlnek, de nem valami szelességgel, magok gondolatlanúl; hanem nagy tisztességgel, okossággal, fzelídséggel, mivel tudják az Istennek Szentségét, és *Máje*stasát. 3 Mos. 10: 3. *Ki azokban kíván meg-szenteltetni, a' kik ő hozzája közel vagnak, alázatosan viselik azért magokat ő előtte.*

Illy kegyes és Istenfélő Férjfiak valának ezek, kik el-temeték Szent Istvánt. Nagy vólt az ő Hitek, nagy az ő Felebaráti szeretetek. "Nem vólt az ő munkájok a' nagy vefzedelemnek félelmétől üress, kivált olly Űldöztetésnek idején, a' mint hogy boszszankodának-is és haragra fel-gerjedének az Istentelen 'Sidók, hogy a' Keresztyének olly tisztességesen temeték-el őtet, azért-is ők nagy háborúságot indítottanak a' Jérusálem-

béli

béli Eklésia ellen; de azt a' félelmet meg-győzte ő benne az ő Hitek és szeretetek. A' minémii Kegyességgel, Hittel, és szeretettel vóltanak fel-ékesítette az *Arimathiabéli Josef*, és *Nikódémus*-is, kik KRISTUS URunkat tisztességesen el-temették. *Ján. 19: 38, 39.* Nagy ditséreteknek lenni ítéltek el-temetni az ártatlant, ha szintén Világ szerént gyalázatos halálnak nemével ölettetett-is meg.

Ezeknek Hiteket kell követni minden Keresztyéneknek, midőn látják az ő Hiteknek társait a' Kegyességért üldöztetni, és az ártatlanokat az Igazságért nyomorgattatni, ők ne hallgassanak akkor, se el-ne hagyják azokat, annyival-is inkább *Saulussal* ne gyönyörködjenek azoknak háborgattatásokon, hanem rólok gondot viseljenek, óltalmazzák, mentsék, szabadítsák őket ha lehet, áhíratos Könyörgésekkel, esedezésekkel, még az ő életeknek szerentséltetésével-is. A' miképen tselekedék *Ebedmélech Szeretsen Jéremiás Szent Prófétával*, midőn a' fáros verembe vetették-vala őtet az ő ellenségi. Elméne maga személye szerént a' Királyhoz, és ekképen szóla ő mellette: *Uram Király! gonoszúl tselekedtek azok az emberek mindenekben, melyeket Jéremiás Prófétával tselekedtek, a' kik őtet a' verembe vetették, mert meg-hal ott éhbél.* *Jér. 38: 9.* Sőt még halálokbán-is reájok gondot viseljenek. A' mint az öreg *Tóbiás* több kegyes munkáji között ezért ditsértetik, hogy ő-maga fírt ásván, titkon-is a' holtakat el-temeté, mellyen az ő szomszédi tsudálkozván nevetik-vala őtet, és ezt mondják-vala: *Im' nem fél ez ember efféle dologért meg-ölettetni, holott egyszer immár bujdosóba esett, még-is a' halottakat el-temeti.* *Tób. 2: 8, 9.* Szent Dávid Király-is meg-áldá a' *Jábés-Gileádbélicket*, hogy ők erős Férjfiak lévén fel-támadának, és mind egész éjjel menének, és el-vivék a' *Bethsán* kerítéséről a' *Saul* testét, és az ő Fijainak testeiket, és az ő tsontjaikat el-temeték a' fa alatt, melly vala *Jábés Városában*, mellyet midőn meg-hallott volna Dávid, Követeket küldött ő-hozzájuk, és ezt izené nékiek: *Áldottak vagytok ti az Uktól, kik ezt az irgalmasságot tselekeztetek*

a' ti Uratokkal Saullal, hogy el-temettétek ötet. Annakokéért mostan az UR tselekedjék veletek irgalmasságot és igazságot, es én-is ezt a' jót tészem veletek, hogy ezt tselekedtitek. 2Sám. 2: 5,6. Innét az ellenségeknek az ő nagy gonosz hitetlenségek ebben exaggeráltatik, hogy el-nem temették a' Szenteket, kiket meg-ölnének. ⁹Sólt. 49: 2,3. *A' te Szolgáidnak holt testeket vetették eledeliül az égi-madaraknak, és a' kiket te kegyelmesen szeretsz, azoknak testeket a' földi-vadaknak, ki-ontották az ő véreket, mint a' vizet Jerusálem környűl, és nem volt ki el-temetné azokat.*

Második RÉSZ Nem tsak el-temeték pedig egyenlő akarrattal Szent Istvánt, az Istenfélő Férjfiak; hanem felettte nagy fírást-is tőnek ő rajta. A' mellyel jelentetik mind a' Halotti-pompa, mellyel ötet ki-vivék. Ugyan-is a' 'Sidók nagy pompával, és nagy kísérő Sereggel szokták vala Halotjaikat el-temetni, meg-mossák, meg-kenik, gyólt-s ruhában bé-kötözik 's takarják, és a' mint egyéb Nemzeteknél, nevezet szerént a' Romaiaknál szokásban vala nagyon fírható Aszfszonyok bérben fogadtattak-meg, kik a' holt-test felett mesterségesen fírván, jajgatván, egyebeket-is a' keserűségre fel-indítanának. Az olly Aszfszonyok Deákul hívatattak *Præfica Mulieres*, a' 'Sidóknál-is ezt bevett szokásnak lenni gondolhatjuk a' Synagóga Fejedelmének meg-holt Leányának Hístóriájából, Mát. 9: 23, 24. *Mikor jutott volna Jésus a' Synagóga Fejedelmének Házához, és látta volna a' Sípókat, és a' háborgó Sokaságot monda nékik: Menjetek-el innét, mert nem holt-meg a' Leányzó, hanem aluszik.* Mind pedig jelentetik a' Keresztyéneknek Szent Istvánnak halál-in-való nagy szomorúságok és keserűségek.

Nem-is tsuda, hogy az Eklésia az Híveknek akkori Gyülekezete annyira meg-szomorodott, olly drága Organumnak, olly hasznos Embernek halálán, kitől annyi épületet lehet valóváni. A' ki a' Szent Léleknek igen nagy Ajándékival bír vala, és senki ellene nem állhat vala az ő Bőlt-seségének, kiváltképen-való és épen Isteni Tsudákat tselekeszik vala. Meg-mutatták ekképen az ő hozzája-való nagy szereteteket, meg-esmé-

rik

rik az Isten Házában-való hűséges szolgálatját, melytől-való meg-fosztatásokat olly nehezen és keservesen szenvedik.

Bizony méltán-is lehet sirni azoknak Halálán, kik vagy a' belső, vagy a' külső Társaságban, hasznos szolgálatra-való Oszlopok, Tanácsosok 's a' t. voltak.

1. Ugyan-is meg-kell esmérni, hogy azok Istennek kivált-képen-való ajándékai voltak az itt e' földön élő emberek között, minémiiket nem mindenütt és nem mindenkor találhatni.

2. A' büntetésnek nagy része midőn az illetének a' Halál által el-véttetnek. Ésa. 3: 2, 3. 's a' t. Imé az UR a' Seregeknek URa, el-vészi Jérusálemből és Júdából a' Támaszt és a' Túplátót 's a' t. A' Hatalmást, a' Hadakozót, a' Birót, és a' Prófétát 's a' t.

3. Szent Pál az illeténekről mondja ezt: *Hogy e' Világ nem volt méltó ezekre.* 'Sid. 11: 38.

4. Az illetének ki-véttetvén e' Világból, gyakran nagy nyomorúságok következnek az Eklésiára vagy az Országára, mert ezek vóltanak míg éltek a' törésen, kik a' romlásnak magokat ellenében tették, ezek állottanak a' hartzon, az UR haragjának napján. Ézé. 13: 5. Alig méne-ki Lóth 'Sodómából, mindjárt az égből-való kénköves tűz el-sílljeszté a' Vároft, míg ő ben vólt a' Városban, nem tselekedhetett addig semmit az UR. 1Mós. 19: 22. *Siess szaladj oda: mert nem tselekedhetem addig semmit, míg oda nem jussz.*

5. Ritkán következnek jobbak azok helyében. Ezért siratták az Izraeliták az ő Móséseket. 5Mós. 34. Áront. 4Mós. 20. Jósias Királyokat. 2Kron. 35. Így tehát az Istenfélő Férjfiak-is méltán nagy sirást tehettenek 's tettenek Szent Istvánon, az ő el-temettetésekor.

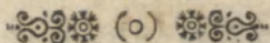
T U D O M Á N Y

A Z
E L S Ő R É SZ B Ő L.

Igen jó, helyes, az Isten' Beszédével meg-egyezo szokás és szükséges dolog az embereknek holt testeket a' földbe el-temetni.

B 3

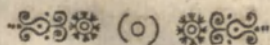
A'

A' mint az Istenfélő Férjfiak-is Szent Istvánnak holt testét el-temették.

Voltanak olly' *Barbarus* Paraszt Pogány Népek, kik az ő Halotjaikat meg-ették, mivel azt vélték magokban, hogy az ő Attyokfijainak, Barátiknak, nálok betsesebbeknek, szerelme-tesebbeknek kellene lenni, hogy-fem azoknak testeiket a' férgektől meg-emésztetni engednék. Többire a' böltsebb Pogányok az ő Halotjaikat meg-szokták-va égetni, és azoknak hamvokat fazékba tévén el-temetni, némellyek pedig égetés nélkül el-temetik a' földben. Emlékezetes *Cariak* Királyné Aszszonynak tselekedete, ki az ő meg-holt Férjét *Mausolust* ő-magában temeté-el, mert annak meg-égetett testének hamvát borbán elegyítvén lassanként mind meg-itta, annakutánna annak emlékezetire olly Koporsót építtetett, melly az ő Nevéről *Mausoleum*nak hívtattott, hogy e' Világnak hét Tsudái közzé számláltatott. Némelly paraszt goromba népek a' madaraknak és a' vadaknak ételekre el-vetették az ő Halotjaiknak testeket. Némellyek pedig magassan fel-tévén valamelly deszkára a' holt-testeket, a' Nap, és Levegő-ég által hagyják va meg-emésztetni azokat. Némellyek pedig drága szecrékkel meg-kenvén az holt-testeket, kösziklából-váló helyekre tették, hogy sok időig el-tartatnának. Némellyek a' húst a' tsontoktól el-választván, a' fő-kaponyát, és a' tsontokat arannyal bé-borítván, pohárokat, tálakat készíttetek azokból, mellyekből mindennap az asztalnál ettének 's ittanak. De az okosabb és böltsebb Pogányok, a' mint mondám el-szokták a' földben temetni az ő Halotjaikat, a' melly-is mindenkori szokás volt az Isten Népe között, mind az O mind az Uj Testamentomban. Az O Testamentomban a' Halottaknak meg-égetéséről olvasunk, *1Sám. 31: 12.* De azt úgy kell érteni, hogy nem a' testet égették-meg; hanem a' test körül annak el-temettetésének alkalmatosságával drága Füszerszámokat égettenek va.

TU-

T U D O M Á N Y.

A'

M A S O D I K R É S Z B Ő L.

Midőn az Istenfélő Hívek az ő Halotjait el-temetik nagy keserűséggel, és sírással temetik-el azokat.

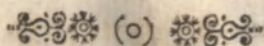
A' meg-hólt Jákób Pátriárkának testét, midőn temetni vinnék, és jutottak volna *Atád* nevű mezőre, melly a' Jordán vizze mellett vagyon, felette-igen nagy és keserves sírással sírának ott. És József-is síratá az ő Atyát heted-napig, 1Mós. 50: 10. Így Jósásnak halálán egész Judának, és Jérusálemnek Népe igen síra, 2Krón. 35: 24, 25. Ez a' sírás nem csak a' Halotti külső Pompában áll, mellynek valamelly szomorú ábrázatja vagyon; hanem a' Szívnek igaz fájdalmában 's keserűségében. Ugyan-is:

1. A' Hívek nem olyanok, mint némelly oktalán-állatok, mellyek az ő társaiknak meg-ölettetéseket minden megindulás nélkül nézik; hanem a' bűnnek, melly által a' Halál bé-jött e' Világra, szomorú emlékezetivel meg-illetődnek.

2. A' Hívek nem csak az ő Attyokfijaihoz, Rokonikhoz, Vérfzerént-való szíves szerétettel; hanem minden Istenfélő Felebarátjaikhoz igaz és Keresztyéni szívvel és szeretettel az Istennek parantsolatja szerént egyben-köttetve vagynak, azért tőlök szomorúság, bánat, kesergés, és sírás nélküli meg-nem válhatnak.

3. Kivált hogy ha azok példás Kegyességű és Istennek nagy Ajándékaival fel-ékeztetett Emberek voltak, kik jó Példa-adásokkal, *Audorításokkal*, Tanácsokkal: 's a' t. mind az Eklésiának, mind a' közönséges külső Társaságnak, mind Személy szerént-is sokaknak használhattanak volna. Ezért síra *Eliséus*-is látván Ilyes Szent Prófétának töle-való el-válását, a' Szélvészben az Égbe-való fel-ragadtatását, és így kiált vala: *Edes Atyám! Edes Atyám! Izraelnek mind Szekerei, mind Lovagjai*, 2Kir. 11: 12. Hasonlóképen síratá *Jóás*-is az Izrael Királya *Eliséus* Szent Prófétát az ő halálos-beteg ágyában meg-látogatván, 2Kir. 13: 14.

AL-

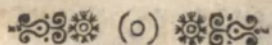

A L K A L M A Z T A T Á S.

A' mellyeket mostan Szent Istvánról és az ő holt testének az Istenfélő Férjfiak által nagy Sirással lett el-temettetéséről hallottunk, azoknak példáját, néminemü ábrázatját, mint egy világos tükröben szemlélhetjük, ezen *TEKINTETES CONSILIARIUS* (:titt:) *KENESEI ISTVÁN* Urban, kinek a' Halál által meg-hidegedett teste e' gyászos Koporsóban bé-zároltatott. Nem tsak az ő Nevére nézve látunk itt meg-egyezést, melly az ő Szent Keresztsegek, midőn a' KRISTUS-nak Záfűzőja alá bé-irattatott's bé-állott, ő reá-is adatott ez hogy *István*, a' Görög Nyelvben *Στέφανος*, melly *Koszorút* vagy *Koronát* jelent. Hanem a' Szent Istvánban lévő ISTEN' ajándékaira, az ő Keresztyéni *Virtus*inak ő általa tellyes ereje's tehetsége férént való követésére's gyakorlására nézve-is, jeles hasonlatosságokat, meg-egyezéseket látunk's tapasztaunk ő-benne, kik őtet igazán esmértük.

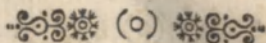
Szent István *Hittel* és *Szent Lélekkel* tellyes *Férjfi* vala. *Tsel. 6: 6.* ISTEN ő Szent Felsége az ő Lelkét adta ő beléje-is, a' mint Szent Pál szól minden Hívekről, hogy az *Isten' Lelke lakozik ő benne*. *IKór. 3: 16.* És ha szintén a' Hitnek olly nagy *grí*dusát, és rendkívül-való nagy erejét nem adta-is ő-néki, mint Szent Istvánnak, mellyel ő nagy tsudákat és jeleket tselekedett vala; mindazáltal olly Hitet, olly Lelki buzgóságot, olly erőt adott ennek-is, mellyel az ISTENnek Ditsőséget, és annak az emberek között terjedését szívesen kereste, és híven munkálódta. A' Szent Léleknek gyümölcsei, mellyeket elő-fszámlál az Apostol. *Gal. 5: 22.* A' Szeretet, Öröm, Békesség, Békéséges-tűr's, Keggyelmesség, Jóság, Hit, Alázatoss'g, Mértékletesség ő benne látrattak, és sokaktól édesdeden tápasztaltattak. Fénylett az ő világossága az emberek előtt, az ő Jó-tselekedetei, alamisnálkodási, nyilván-valók vóltanak, mellyeket látván az emberek ditsóítotték's ditsóítik a' mi Mennyei Atyánkot, *Mát. 5: 16.* Kereste mindenek előtt az ISTENnek Országát, és annak Igazságát, és minden szükséges dolgok a' bő-

velke-

velkedéſig-is meg-adattak ö-néki. *Mát. 6: 33.* ISTEN ö Szent Felsége kiülsö világi Jókkal, gazdagon meg-áldotta, nagy Méltóságok előtt-való esmértségre 's kedvességre juttatta, nagy Tisztességekre 's Betsületekre méltóztatta, egynéhány Ország Gyűlésin a' Tekintetes Nemes Veszprém Vármegye részéről *Ablegatus* vala, úgymint Elsőben 1712-dikben, Felségés VI-dik KÁROLY Tsászfár Koronázása alkalmatosságával. Ugy 1715-ben. Ismét 1723-ban, és 1729-ben-is, 1720-ban, és 1721-ben Pesten és Posonban tartatott *Religionalis Commissi*óban *Articulariter denominált*atott Királyi *Commissarius* vólt, 1722-ben az Ország *Conscripti*ójában foglalatoskodott. 1723-ban: Midőn a' Királyságra-való *Successio* a' F. *Habsburgumi* Házból-való Aszfzonyi-ágnak engedtetvén ö Felségének *referált*atott, ezen Dunántúlról neveztetett *Circulus*ból egyik *Ablegatus* e' Tekintetes Ur vala. 1735-ben: Az Ország' *Concursus*án Posonban *Ablegatus* vólt. Bóldog emlekezetű VI-dik KÁROLY Tsászfár Kegyelmes Királyunk, és mostan ditsőségesen Országló FELSÉGES KEGYELMES KIRÁLY-ASZSZONYUNK előtt-is *Personalis Audentián* többször-is vólt. A' mint nékem tudtomra adatott, kilentzer örvendezett ezen Királyi *Gratiá*ban. Ezek mellett-is jeles Tekintetei valának. Ugyan-is a' Tekintetes Nemes Veszprém Vármegyében *Substitutus Vice-Ispány; Szolga-Bíró, Fő-Commissarius, és Generalis Cassa Inspector*, egyszersmind négy Esztendőig vala, holtig pedig Tábla-Birája, mint több Tekintetes Nemes Vármegyéknek-is, úgymint *Somogynak, Fejérnek, Tólnának, és Aradnak* Tábla-Birája vala. Az ö világi Tisztességének nagyobb *gradusa* e' lön, midőn KEGYELMES KORONÁS KIRÁLY-ASZSZONYUNK e' Tekintetes URAT már öreg-korában *Confiliarius*ságra méltóztatta.

Mind ezen ö Világi Szerentséjiben-is soha fel-nem fúvalkodott, mivel ö-is Bölts Salamonnal kérte ezt az ö ISTENétől, hogy *olgy gazdagságot ne adjon ö-néki, mellyel meg-elégedvén, meg-tagadja az Istent, és azt mondja: Kísoda az UR.* Péld. 30: 8, 9. Nem felejtkezett-el az ö ISTENétől, az ö reménységét és bizo-

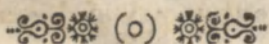
dalmát egyedül ő benne helyhezttetvén; és nem e' Világi gazdagságokban, mellyek Sas szárnyon járnak, hamar el-repülnek. Nem az ő testének erejében 's egészségében, mellyben tudta hogy állandóság nintsen, mivel tsak egy fűvetske-is ezt prédikálotta ő néki, a' mi vagy on *Ésa. 40: 6, 7. Minden test olyan mint a' fű, és annak szépsége, mint a' virág. Meg-szárad a' fű, le-esik a' virág mikor az Uknak szel fúvalla' arra. Bizony olyan a' Nép, mint a' fű.* Nem e' Világnak szerelmében, melly olyan mint a' viz nélkül való bé-omlott kút, mint a' *Kérith* Patakja, melly hamar ki-szárad. Lásd, *1 Kir. 18: 3--7.* Tsak a' Mennybe függesztette az ő Lelkének szemeit, az Istenben vetette az ő bizodalmát. *Mert tsak ő-nála vagy on az örömeknek elégsége.* 'Sólt. 16: 11.

A' régi Poetáknál *Fabula* vagy on egy tsudálatos szarvról, mellyet hívnak *Cornucopia*: az-az Bőségnek szarvának, Ennek igazsága a' mi URunkban Istenünkben vagy on, a' ki *Idves-ségnek szarva.* 'Sólt. 18: 3. *Mindenre elégséges Isten.* 1 Mós. 17: 1. *Gazdag mindenkéhez, kik ötet segítségül hívják.* Róm. 10: 12. Mint a' Napra-forgó-virág szüntelen a' Napra fordul, a' *Magnes* az északi középső Tsillagra, így az ő kegyes szíve akár a' kedve szerént, akár a' kedve ellenvaló dolgokban, tsak az Isten felé, mint az Igazságnak Napja felé hajlott. Az ő kérése, az ő akaratja-is az Istennek akaratja felé, meg-tanúlván azt az ő Jézusától: *Nem úgy legyen a' mint én akarom; hanem úgy legyen Isten, a' mint te akarsz.* Mát. 27: 39.

Tudom én, és Ti-is fokban tudjátok minémű vídám tekintetű Ortza, könyörülő Szemek, bölts Nyelv, fokakat legeltető Ajakak, együgyű Szív, adakozó Kezek, jóra fiető Lábak zárrattattak e' gyászos koporsóba, és ezek tartóztatnak engemet az ő érdemlett Ditséretire való ki-ereszkedéstől, nem-is akar ő ditsértetni az emberektől, meg-elégszik azzal a' Ditsérettel, mellyet mint belső el-rejtetett Keresztyén vett az Istentől. Róm. 11: 29.

De kérlek engedjétek-meg nékem, hogy az ő beteg, és

halá-

halálos-ágyáról-is egy Szót szóljak. Jóllehet ISTEN az ő szabados és bölts Itéleti szerént az ő testének tagjait meg-erőtelénítette, nyelvének szólásra-való tehetségét meg-kötözte, de illy szomorú látogatási között-is az ő Atyai könyörülő Szívét néki meg-mutatta: mert az ő elméjének épségét minden megháborodás nélkül meg-tartotta. Ő-i az ISTENnek, Szent, Igaz, Bölts Tanácsát eszében vévén az ő Szívében azt mondotta: Dorgál az ISTEN: mert szeret mint Fiját. *Mikor íteltetünk az Uról taníttatunk, hogy e' Világgal el-ne k'rhoztattassunk.* 1KÓR. II: 32. Bé-köt az UR midőn betegít, gyógyít midőn meg-sebesít, szent Ágostonnal így fohászkodott: *Itt vágj, itt füss, itt égess, tsak hogy örökké el-ne vess.*

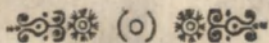
Keserűséggel illettetett a' Mindenhatónak kezeitől, úgy hogy fel-kiáltott Szívében; Keserű nékem keserű. Ézékiással, *nyög vala, mint a' Galamb, az ő szemei fel-emelkednek vala a' Magassághban, és ezt mondja vala: Uram erőszakot szenvedek, adj nyugodalmot énn'kem,* Ésa. 38: 14. De az Életnek-fája a' Jésus ez az édes Nevezet, ez a' drága Emlekezet az ő keserűségét meg-édesítette: Mert az Istennek Békesége, mely minden értelmet fel-lyül-halad, az ő szívét, és érzékenységit a' Krisztus Jéusban meg-öröztöte: Fil. 4: 7. Nem akart ez utolsó ágyában, minekutánna már e' Világnak minden gondjaitól elméjét el-fogta, semmit egyebet inkább hallani, mondani, a' Jéusnál, az ő hozzá, és az ő Nevében az Atyához tartsátott Imádságoknál, a' Paraditsomnak kiességénél, bünci botsátnájának öröménél, kiknek ártalmától, még a' mellyek ketsínyeknek láttatnának-is, e' beteg-ágyában úgy irtózott, mint a' *Scorpión*ak mérgétől, és a' *Basiliscus*nak tsípésétől. Nem voltak az ő szemei előtt szebb lábak, mint az *Évangéliom Hirdetőknek lábai.* Ésa. 52: 7. Kik ő-nékie a' jövődő Életnek Békeséget hirdették, és a' Halálnak tömlőztéből a' Halál által leendő szabadulást prédikállották. Mindenekhez-is valakik az ő hozzá-való szereteteknek *compassiójok*-nak nyavalyáján szánakozó kegyes indulatjaiknak meg-mutatására, az ő látogatására 's vigasztalására mentenek tellyes *humani-*

nitassal, Tisztesség-tétellel viseltetett, és az ő *præsenti*-joknak jelenlételeknek előtte-való kedves voltát bizonyos, tsalhatatlan jelek által meg-mutatta.

Illyetén jó kegyes Atyánkfijától, Barátunktól, Urunktól, Fautorunktól, *Curator*unktól; 's a' t. váltunk-meg *Februarius*nak 23. Napján, Dellyesti 2. órakor az ő Világon-való Életének 73-dik Esztendejében. A' ki a' szelíd nyájasságban. jámbor társalkodásban, reménységben, békeséges-tűrésben, és egyéb Keresztyéni *Virtus*okban Példánk és Tanítónk gyanánt lehetett, volt-is sokaknak közzülünk. Oh szerentsétlen Nap! Oh szomorú Ora! melly illy el-felejthetetlen bánatot és keserűséget hozott mi reánk.

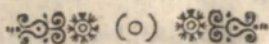
Olvasom egy *Orator*ról, hogy midőn igen nagy és felettébb szomorú dologról kellett volna ö-néki *peror*úlni, az ő egyetlen-egy szülött meg-holt Gyermekeének tsontjait a' földből ki-ásta, és ruháján belől kebelében el-rejtette, hogy ekképen az ő szerelmes meg-holt Gyermekeén való bánatja szívében meg-újulván; annál szomorúbb ábrázatot mutathatna, és siralmasabb szókat formálhatna az akkor jelen-lévő alkalmatosságra. Szerelmesim nem szükölködöm illetén *simulatio* tettetés nélkül, mert az én Szívemnek tellyességéből szól az én szájam. Mát. 11: 34. Tudja az én Szívem az én magam keserűségét. Péld. 14: 10. Oh ha a' fájdalom írással és könyhúllatással meg-szünhet, 's meg-enyhülhet, a' mint szól a' Poéta: *Expletur lachrymis, egeriturque dolor*, Kitsoda tartóztathatja-meg szemeit a' könyhúllatásoknak vizeitől? Az Istenfélő Férjfiak Szent Istvánon midőn ötet el-temették, felette igen nagy sirást tőnek. Sirjunk hát mi-is e' mi ISTVÁNunkon, kinek holt teste imé ki-hozattatott, és majdan a' temetésre ki-vitetetik az Istenfélő Férjfiak által. Sirassad mindenek előtt ötet keserves füri könyhúllatásokkal szomorú árvaságra, siralmas özvegységre jutott kedves Hites Házastársa, TEKINTETES SZONDI SUSANNA Aeffony. Ki tégedet Negyven Eftendeig, és Imre Hertzeg Naptól-fogva Negyven egyedik Eftendőre fordult időkig nem színnel, hanem egyfzer

tsak

tsak néked adott Házassági Szeretettel és Kegyes Szívvel szeretett. Sirassad a' te Jám bor Férjedet, ki Téged' meg-betsült, a' te jó híredről, Hűségedről, Szem-fényedről híven szorgalmatoskodott. Sirassad töled a' Halál által el-vé tetett Kegyes Istenfélő *ISTVÁN*odat, meg-emlekezvén a' képmutatás nélkül-való *Hit*ről, *melly ő benne lakozott, és lakozik te benned.* 2Tim. 1: 5. És a' mit a' Tékoa Városbéli bölts Afzszony monda Dávid Királynak, mond a' te Királyodnak, a' Lelki Dávidnak: *Bizonyára őz vagy Afzszonyi-állat vagyok, és az én Férjem meg-bölt.* 2Sám. 14: 5. Mondjad Naomival: *Ne hívjatok engemet Naominak (:'Susánnának:)* *Liliomnak, hanem hívjatok inkább Mírának, mert igen nagy keserűséggel illetett engemet a' Mindenható,* Ruth. 1: 20. Sirassad, sirassad a' te bölts, ferény és szorgalmatos Társadat, e' Világi életnek terhét eddig veled együtt hordozó szerelmes Párodát, mondjad azt a' mi vagy, Jer. Sir. 1: 12. *Ne legyen nehéz néktek mindnyáján kik által-mentek az úton, tekintétek-meg, és lássátok, ha vagy-on-é olyan bánat, mint az én bánatom, melly én rajtam esék, mert keserűséggel illetett engemet az UR.* El-mondhatod azt-is a' mi vagy, Jób. 3: 25, 26. *A' melly félelemtől félttem, a' jöve reám, és a' mitől tartok vala az esék rajtam, nintsen semmi tsendességem, semmiképen nem nyúghatom.* Minémü szorongató bánat, és szívbéli nehéz fájdalom lehet az, midőn Súra az ő Férjétől *Abrahámtól, Ráchel az ő Jákóbjától, Elímélech az ő Naomijától,* a' Halál által el-válnak, még elméjével-is alig gondolhatja-el az ember, annyival-is inkább nyelvél ki-nem mondhatja. Mert az illy el-válás nem egyéb, hanem a' Házasság által egyé lett Testnek kétfelé-való vágása, szakasztása. Mát. 19: 6. De vallyon miért hogy illy dolgokat szólok? Látom olajt töltök a' tüzre. Inkább azért hallgatok: mert Szent *Eliséusnak* az ő Szolgájának a' *Sünemben* lakó Fő-Afzszonyi-állat felől mondott parantsolatja engemet-is kötelez: *Hagyj békét néki, mert meg-k seredett az ő szíve.* 2Kir. 4: 27.

Sirjatok azért Ti, és álljatok szomorú ortzával e' gyászos Koporsó körül, kik ő-véle azon vérből vagytok, kedves Hú-

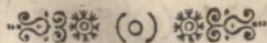

gai, kövessétek ezeket mindnyájan kik ö hozzá igaz Atyafisággal kötöztettetek. Nézhetnétek-é az ö Sirjára száraz szemekkel; említhetnétek-é belső részcitekben forró szíveteknek repedése nélkül a' Ti kedves Atyátokfiját, a' ki Titeket igazán szeretett, a' Ti *Familiá*toknak ékes Koszorúja vala. A' kiért Titeket mások-is meg-betsültek, kihez kétséges dolgaitokban bátran folyamodtatok, és ö nála jó Tanácsot, kedvet találhattok? Ki fokakat közöültek mint *Jósef* az ö Attyafijait, a' szűkfégnek idején táplált és ruházott, most ímé e' Ti Táplálótoktól meg-fosztattatok.

Sirassátok ötet kedves Jóakaróji, Baráti, kikkel együtt gyönyörűségesen tanátskozott, szép nyájasságban együtt társalkodott, és az ö Lelke a' ti Lelketekkel mint régen *Jonathán* Lelke *Dávid* Lelkével egyben tsatoltatott, és úgy szeretett Titeket, mint a' maga Lelkét. *1Sám. 18: 1.* Melly nagy bánat legyen a' hűséges Barátoknak egymástól-való meg-válásában, én arról most nem szólok, holott szent *Agostornak* mondása szerént: *Fidelis amicus est dimidium animæ*: Hív Barátja embernek, olyan, mint az ö Lelkének fele. Már többé sem ö Titeket, sem Ti ötet nem látogatjátok, nyájas véle való beszélgetésekkel magatokat nem *recreál*hatjátok, nem mulathatjátok, vagy-is újíthatjátok, már az ö társalkodása nem e' Világi; mert a' Mennyei Polgári Társaságba által-vitetett.

Sirassátok a' Ti Uratokat hív Szolgáji, Tselédi, Jobbágyi, a' kik vóltatok: *Mert ö igazsággal és egyenlőséggel volt Ti hozzátok, tudván, hogy ö-néki-is URA legyen az Égben. Kol. 4: 1.* E' vólt a' Ti test szerént való Uratok, kinek szárnyai alatt nyugodtatok, kinck Ti engedelmeskedni tartoztatok, ö-is engedett fokakban Tinéktek, mert az ö *Tzámereben* lévő *Oroslánnak* azon természeti ditséretes egyik tulajdonságát meg-gondolván 's előtte tartván, mellyről a' *Poeta* ekképen szól: *Parcere subjeñtis scit Nobilis ira Leonis.* Az Oroslán ha szintén haragos állat-is; de a' kisebb magokat alája-verő állatoknak tud kedvezni; ö-is kedvezett Tinéktek. Tudom tovább-is akartátok volna ennek

rajta-

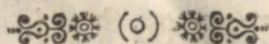
rajtatok való Uraságát, vallyon hát nem nehezen szenveditek-é, szemlélitek-é ennek szomorú Halálát? *Catrénus Philotimus*ról olvasom, hogy ő jöllehet már nem Szolga, hanem az alól felszabadúlt vala; de az ő Urához *Patronus*ához olly nagy szívés indulattal viseltetett, hogy midőn annak Halálát látná, és a' Népek' szokása szerént Hólt testének meg-égetését szemlélné, a' keserűségnek fájdalmat tovább nem szenvedhetvén, a' tüz közepibe futamodék, és meg-hala. Több Uraikat igen szerető Szolgákról emlekeznek a' Hístóriák, kik önnön-magokat az ő Uraikért halálra adták. Vallyon Ti közzületek-is nem találhattak volna-é, kik vérekkal-is e' Ti jó URatoknak életét ha lehetet volna, készek lettenek volna meg-váltani? *De senki meg-nem v'libatja Attyafját, sem meg-nem adhatja Istennek az ő váltságának árát.* 'Sólt. 49: 8. Sirassátok azért a' Ti meg-hólt jó URatokat, miképen az Izraéliták-is siralmas énekekkel siratják vala az ő Urokat, Királyjokat *Jószif* minden éneklő Férjfiak és Afzfzonyi-állatok: kiknek éneklések ugyan szokássá válék Izraelben. *2Kón. 35: 25.*

Sirassátok Szűkölködő Szegények e' ti Jóltévő Kegyes Dajkátokat, a' ki mint a' *Diaconus* Szent István az Uj-Testámentomi első Anya-Szentegyházban lévő Szegényeknek Gondviselője vala, úgy ez-is ti reátok gondott viselt, és mint amaz Jambor és Istenfélő *Cornelius* *Jók alamisnát ofztogat vala a' Községnek:* Tsel. 10: 2. Ofztogatott ez-is KRISTUS URunk parantsolatja szerént többet titkon a' Házi szűkölködő Szegényeknek, nem tévén azoknak tégért sípolással. *Mát. 6: 2. 4.*

Mi-is Egyházi Szolgák, *Prophetáknak* Fiai, az ő drága hitinek részesei, siratjuk ez Atyánkfiát, ki az URnak Sátorát velünk együtt látogatta, és a' Kegyelemnek Ládájánál mivelünk együtt Lelki-áldozatokat áldozott. El-hagyott minket e' Vitézségnek helyén, e' Siralomnak völgyében, bé-ment a' győzedelmeskedő Hívek seregében a' fényes Ditsőségben.

De minthogy minden dolgoknak az Ég alatt viszonzatási vágya van; úgy a' Szomorúságnak, és Végasztalásnak, a'

Sírás-

Sírásnak és Nevetésnek-is ideje vagyon. Préd. 3: 4. Engemet-is tovább ragadott meg-keseredett Szívemnek indulatja. Azért a' Sirástól meg-szünnvén vígasztaló szókat-is kívánok hirdetni, és az én URamnak a' Jésusnak Szavaival ezt mondani.

Ne sirj hü Társadtól meg-fosztatott Özvegy, Tekintetes Afzszony ö rajta: mert egyben-köttetett az ö Jegyesével a' Jéussal, *Igazsággal, és Lélettel, Irgalmassággal és Kegyelemmel, el-jegyeztetett Hittel ö hozzája*, minekelötte Te-veled egyben tsatoltatnék Hittel és Szeretettel, *Hös. 11: 18, 19.* Azért a' *Juristáknak Törvénye szerént: Qui prior est tempore, potior est iure.* Nagyobb annak jussa a' kinek ideje elsőbb. Az ö Jéusa vette Szent Kezeiben az ö Lelkét, el-öldotta a' Halál azt a' tso-mót, mellyel Te hozzád köttetett; de örökké-való a' Szeretnek kötele, mellyel az ö Jéusához köttetett, mellyet *sem élet, sem halál soha el-nem szakaszthat.* Ajánl Tégedet a' hatalmas ISTENnek véghetetlen Irgalmasságának, ki az Árváknak Attyok, és az Özvegyeknek örizőjök, *'Solt. 68: 6.*

Ne sirjatok Testtel 's Vérrel ö hozzá köttetett kedves Atjafiai: mert Ő már része lett ama' Mennyei Nemes *Familiának.*

Vígasztaljuk mindnyájan magunkat e' Tekintetes Urnak Halálán-való szomorúságunkban ezzel, hogy az ö édes Attya hívta ö-hozzá az ö édes Fiját, és amaz *onnét: fellyül-való Jérusálem, melly mindnyájunknak Annya bé-fogadta öt.* Gal. 4: 26.

Örültenek felette-igen a' *Lusitanusok* midön *Americában* menni igyekezhvén épen Uj Esztendő napján jutották arra a' helyre, melly hívatatik *Caput bona spei.* Jó reménységnek Fejének. Örül ez-is midön jutott az ö reménységének Fejéhez, az ö Idvességének Kösziklájához, a' Jéusához. Vígadtanak az Izraéliták, midön az *Jubilusi* Esztendőt érték, mert akkor minden embernek szabad vólt akár mimódon el-idegenedett örökös Jószágához jutni. *3Mós. 25: 10.* Vígad ez-is midön elérte azt a' valóságot *Jub leusi* Esztendőt, melly soha meg-nem avúlhat, mellyben az ö Mennyei-örökségének bírására jutott.

A' mint

A' mint pedig az ő egész életében tellyes Szíve szerént meg-adni kívánta mindeneknek azt a' mivel tartozott, a' *kinek felelemmel felelmet, a' kinek tisztességgel tisztességet*, Róm. 13: 7. Most mivel minden tetemei meg-hidegettek, minden érzékenységei meg-szüntek, a' mit kívánt vala, többé maga azt nem tselekedheti, nyelvével-is ki-nem mondhatja, de lészén ki ő helyette végső bútsúját mindenektől a' Leg-felsőbbtől fogva az alsóig Magyar Versekben bé-foglalva végye 's tégye. Kit-is kérlek kész szívvel figyelmetesen meg-hallgatni méltóztassatok 's ne terheltesetek.

Én pedig kívánom, hogy e' Tekintetes *Consiliarius* KE-NESEI ISTVÁN Urnak az ő Neve légyen Ti előttetek jó örök Emiekezetben, *Solt. 112: 6.* Titeket pedig az ISTEN öltöztessen-fel a' *Hitnek és Szeretetnek mely-vasában, és fűságyán* az örök *Idvességnek* boldog *reménységben.* 1Thess. 5: 8.

Mellyet sem e' Világi élet nyavalyáinak mérge meg-ne erőteleníthessen, se a' Halálnak ereje meg-ne e-mészthessen.

A' M E N

EMLEKEZETNEK O SZ L O P A.

Mellyet

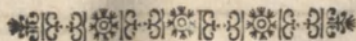
NÉHAI TEKINTETES NEMZETES ÉS VITÉZLŐ

KENESEI **I**STVÁN

U R N A K

FELSÉGES TS Á SZ Á R 's KORONÁS
KIRÁLYNÉ ASZSZONYUNK
CONSILIARIUSSANAK

T.N. VESZPRÉM, FEJÉR, SOMOGY, TÓLNA ÉS ARAD
Vármegyéknek Első TÁBLA BIRÁJÁNAK, az ISTEN HÁZÁNAK Nagy
Emlekezetii 's Igaz OSZLOPÁNAK, utolsó Tisztességére fel-emelt,
együgyii és rövid Elmélkedésbe bé-foglalt, és azon TEKINTETES
CONSILIARIUS Urnak hideg Tetemeinek Gyászos Bóltjába való
bé-tétetésének alkalmatosságával, a' kegyelemnek mértéke
szerént a' PÁPAI *Cemeteriumban* M DCC L. Eftendőben
Böjtmás Havának 2. Napján el-is prédikállott.

H E V E S I S A M U E L.

a' Nagy - I G M Á N D I H E L V. C O N F E S S I O N lévő

Gyülekezetnek Lelki *Pfistora.*

Haáz Rezső Múzeum Tudományos Könyvtára

Székelyudvarhely

Pfalm. cxii: 6.

In memoria æterna erit Justus.

Éltében ki igaz;
Lészen egyedül az,
Órök emlékezetben,

Seneca.

*Non est res magna vivere, magnum est
honeste mori.*

Nem nagy dolog élni,
Nagyobb jól meg-halni,
A' Keresztyén embernek.

Augustinus.

Non potest male mori, qui bene vixerit,
Életét ISTENnek,
Ki szentelte, ennek
Lészen tsendes halála,

SZENT LETZKE.

Esa. 3: 2, 3, 4. Ezen Igékből:

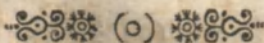
Imé az UR a' Seregeknek URa el-vészi Jerusálemből és Júdából a'
Támaszt, és a' Típlilót, a' Birót, a' Ven embert, a' Tanátsozt,
és az Ekesen-Szólót.

MIdőn e' Világnak fajtalan Leányit maga példájával egészen le-rajzoló Délila, Sámsonnak a' Filistéusok meg-esküitt ellenségének Felesége; tsudálatos és álnok praedicája által Férjétől ki-tanulta volna, *miben legyen az ő nagy ereje, hogy tudniillik: ő Istennek szenteltetett lévén az ő Annyának méhétől-fogva, borotva az ő fején soha nem volt, de ha meg-nyitretetik, el-távozik ő tole az ő nagy ereje, és olyan lé-szen mint egy a' több emberek között.* Délila e' titkot meg-jelenté a' Filistéusok Fejedelmeinek, és el-alutván Sámson a' maga tér-de-in, el-nyiteté az ő fejének hét fonatékját, és el-távozáék ő tole az ő nagy erőssége. Akkor meg-fogván Sámson a' Filistéusok, ki-váják az ő szemeit, és alá-vívén ötet Gázában, meg-köték két erős vas-lán-tzal, és öröltetéék a' Foglyoknak házában. Midőn azért ismét kez-dett volna az ő fejének haja meg-nevekedni, egykor a' Filistéusok' Fejedelmei öszve-gyűltenek, hogy áldoznának az ő Isteneknek a' Dá-gonnak, és örvidenének, kiknek szívek mikor meg-vidímtt volna, hívaták a' Sámson a' Foglyoknak házából, hogy jádtszanék ő előttök, és monda a' gyermeknek, melly ötet kezénél-fogva hordozza vala: Vigy-el engemet, hogy tapasztaljam-meg az Öszlopokat, mellyek tart-ják e' házat. Akkor kiálta Sámson az URhoz ezt mondván: URam Isten emlékezzél-meg mostan én rólam, és erősíts-meg engemet kér-lek tsak ez egyszer oh én Istenem, és meg-ragadván a' középén-való két Öszlopokat, mellyeken az egész ház áll vala, meg-ránditá és le-szakada a' ház a' Fejedelmekre, és mind az egész npre melly vala a' házban, és így halának-meg mindnyájan. mint ezeket emlékezet-

ben hagyta az ISTENnek Lelke. *'Sido Birákról íratott Könyvnek XVI. Részében.*

Nem tzelom énnékem, hogy hoszfzas Befzédekkel *Délili-*nak tudva lévő hibáit bövebben fel-fedezzem, vagy *Sámsonnak* maga halálát-is okozó tselekedetit meg-*disputálván*, helyben hagyjam, vagy-is kárhoztassam, bízván azt a' *Criticusokra* és az Oskolákban Tanító 's tanuló Tudósokra; hanem a' *Filistéusok-ról* építtetett, 's Ofzlopokra fel-emeltetett házban néminémü hasonlatosságot kereseK, melly ez lészén: Egyben-*vetem* a' *Filistéusoknak* erős Ofzlopokon fundáltatott Palotáját, ha szin-tén nem e' Világgal-is, melly egészen *ponofzban helyhez*tetett. *Iján. 5: 19.* avagy tsak e' Világon lévő *Respublicákkal*, Kö-zönséges-társaságokkal, de itt-is a' többeket el-hagyván tsak ím ez egy dologban: Valamint a' *Filistéusok* házának Ofzlopi meddig helyeken valának, addig a' *Filistéusoknak* mindenek tet-fzéseK szerént folyának, de el-rántatván az Ofzlopok mindenek meg-romlának. Így valameddig akármmel *Respublicá*nak, bölts, erős Ofzlop-Gyámoli életben lévén magok helyeken *renn-áll*nak, minden dolgok annak előmeneteles hasznára jól folynak; mikor pedig, akár világi szerentsétlenség, akár a' szomorú Ha-lál által történik azoknak változások, azonnal a' Közönséges jóra tzelozó dolgoknak tapasztaltatik fel-fordulások.

Innen vagyón az, hogy a' *Respublicáknak* Világ szerént való boldog állapotjuk, a' többek között ebből esmérteK-meg, ha azokban jeles Emberekből álló Ofzlopok vagynak, a' hová lát-tatik tzelozni a' Bölts Salamon. *Préd. 10: 14.* így szólván: *Bol-dog vagy te Ország mikor a' te Királyod jeles embereknek fia,* ellen-ben midőn azoknak igazgatása gyermek elméjü emberekre ha-gyattatik, közel vagyón azoknak hanyatlások, sőt végső rom-lások, mellyet így tett-ki ugyan a' Bölts Salamon. *Préd. 10: 13.* *Jaj tenéked Ország mikor a' te Királyod gyermek.* A' mellyekből meg-tetfzik, melly nagy áldása légyen az UR ISTENnek, midőn a' maga Népét, bölts, értelmes Ofzlop emberekkel meg-aján-dékozza; ellenben midőn azoktól meg-fosztja, az ISTEN Atyai

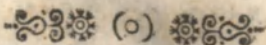

látogatásának tapasztalható tanúbizonysága. E' vala az oka', hogy az ISTEN a' 'Sidó Népet-is az emberekben vetett bizodalomtól *avocálni* akarván, 's reája következendő veszedelmet meg-jövendöltetvén, a' Próféta által ezzel fenyegeti a' fel-vett Szent Letzkében. *Ime az UR a' Seregeknek URa, el-véfszi Jérusálemből és Júdából a' Tímafszt, és a' Típlálót, a' Birót, a' Vén-embert, a' Tanátst, és az Ékesen-Szólót.*

Ezen Szent Igéknek világosabban-való meg-értésére szükséges értekezniünk. I. A' szóló avagy fenyegető Személyről: ez az UR a' Seregeknek URa. II. Fenyegetésének formájáról, ezekből: *El-véfszi Jérusálemből és Júdából.* Mit? Először: a' Tímafszt. Másodszor: a' Típlálót. Harmadszor: a' Birót. Negyedszer: a' Vén-embert. Ötödször: a' Tanátst. Hatodszor: az Ékesen-Szólót.

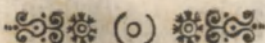
I. Midőn a' Próféta ezen munkát az URnak, a' Seregeknek URának tulajdonítja ezt mondván: *Imé az UR a' Seregeknek URa el-véfszi; 's a' r. azzal meg-inti a' Jérusálem és Júdabélieket, hogy az ő Fejedelmeikben, Tanátstos Uraikban ne bízzanak, mert azoknak Lelkek az örökben vagyon, az első vers szerént: hanem az ISTENben, a' ki Mennyen földön lévő minden teremtettségnek URa. Ugyan-is, e' világi embereknek ha valamelly hatalmok vagyon-is, az URtól vagyon, a' kijé az egész föld és annak kéréksége. 'Sólt. 24: 1. Meg-mondatott vala e' Nabugodonozornak a' Babiloniai Királynak, Dán. 4: 29. Az emberek között tégedet ki-vetnek, és a' mezei barmokkal észen a' te lakásod még meg-esméréd, hogy a' Felséges Isten uralkodik, az emberek birodalmokon, és annak adja azt a' kinek akarja. Innen meg-tetstzik tehát a' Világi emberekben vetett bizodalomnak haszontalan-sága, és az egy ISTENben-való igaz bizodalomnak haszna, melyről szól a' Próféta Jerém. 17: 5-7. A'kozott a' férjfiú ki bízik az emberben és erősségét helybezteti a' testben, boldog a' férjfiú ki bízik az URban. Meg-esméré ezt Nabugodonozor, és azért ditsötté a' Mennyei Királyt, mivel minden ő tselekedetei igazság, és az ő útai lélet, és azokat a' kik járnak kevélységben meg-alázzhatja. Dán. 4: 34.*

II. E

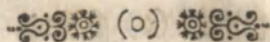
II. Ez a' Seregeknek Ura fenyegeti a' *Jerúsálem és Judabélieket*, a' kiken tulajdonképen értetnek az Izrael Fijai, vagy a' *'Sidó-Respublica*. Nem tzeloz pedig itt a' Próféta a' 'Sidóknak ama' végképen-való el-törlöltetésekre, melly lett a' Rómaik által *Titus Vespasianus* Fejedelemsége alatt, hanem arra, melly lett e' Prófétzia után a' *Chaldéusok* által. Minthogy pedig a' Júda Nemzetsége, és Jerúsálem, kik között volt az O Testamentomban az igaz Isteni Tiszrelet, példázta az Uj Testamentombéli Kerefztyén Népet, azért elő adatik az-is, hogy ISTENnek ezen fenyegetése ki-terjed az Uj Testamentomi időre-is, úgyannyira, hogy midön ma-is az ISTEN a' *Respublicákból el-vész az Oszlop, Tanútsos, Ékesen-szóló embereket*, az az ISTENnek kiváltképen-való Atyai látogatásának *indiciuma* és tanúbizonysága.

III. Fel-téfszi már a' Próféta miket véssen-el a' Seregeknek Ura Júdából és Jerusálemből. *Először: a' Támaszt. A' 'Sidó* szónak ereje szerént, térszen *Páltsút, E-össéget, Oszlopot*, melly az Embereket 's Épületeket tartja. A' Szent Írásban pedig Támaszoknak Oszlopoknak hívatnak nem tsak a' tulajdonképen-való erősségek, hanem hasonlatosság szerént némelly bizonyos Személyekből álló Emberek-is, úgymint: (1.) *Jérémiás Próféta I. R. 18. v.* mondatik vas oszlopnak, az ő erejéért és állhatatosságáért, mellyel ötet ISTEN meg erősítette az ő ellenségei, és a' pártütő 'Sidók ellen. (2.) Sz. Jakab, Sz. Péter, Sz. János Apostolokat *Oszlopoknak* hívja Sz. Pál Apostol. *Gal. 2: 9.* midön így szól: *Jakab, Kéfás és János kik Oszlopok gyanánt tartatnak, énnékem és Barnabásnak a' társaságnak bizonyosságára, jobb-kezeiket bé-adták, hogy mi a' Pogányok között, ők pedig a' 'Sidók között prédikálnánk.* Így Sz. *Apostont* és *Ambrúst* Oszlopoknak hívja *Bernárd Doctör*; nem azért, mintha az Apostolok és az Eklésiának más Doctóri, az ISTEN Eklésiájának fundamentomi volnának, mert annak egyetlen-egy fundamentoma a' JÉsus KRISTUS, és más fundamentomot senki azonn kívül nem vethet, nem-is kell, mint tanítja a' Sz Apostol *I Kór. 3: 11.* és *Éfés. 2: 20.* hanem azért, mert az Apostolok és az Eklésiának

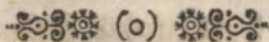
Doctori, elsőb, kiváltképen-való és Nemesebb tagjai az Eklési-
ának, melyre nézve *Istennek szent embereinek-is* hívattnak.
2Pét. 1: 21. *Órállónak, Ésa. 51: 10. Angyaloknak, Jelen. 11.*
Isten titkainak Sáfárinak, 1Kör. 4: 1. Lelkek Páfztorinak 's a' t.
nevezetesen pedig Sz. Jakab, Sz. Péter, Sz. János *Ofzlopoknak*
mondtnak, mert az Eklésiákban mellyekben meg-fordúltanak,
nevezetesebbek és nagyobb *auctoritással* bírók vóltanak a' töb-
binél, mint szintén Sz. Agoston és Ambrus-is a' Doctörök között.
(3.) Az ISTEN' Anyaszentegyháza-is mondatik az Igazság *Ofzlop-*
píának és E.össégének, 1Tim. 3: 15. azért mert az Anyaszent-
egyház e' Világon egyetlen-egy eszköze az Igazság meg-mara-
dásának, úgy annyira, hogy az Eklésiában az Igazság úgy la-
kozik mint az élő ISTENnek Házában, mellyet mint *peculiot*,
drága le-tett kintset tart és óltalmaz. Sőt (4) minden hívő
emberek *Ofzlopoknak* hívatnak, Jel. 3: 12. *A' ki győzedelmes lé-*
szen, azt mntvelem, hogy az én Istenemnek Templomában Ofzlop
legyen az. Ugyan-is, ha az ISTENnek egész Anyaszentegyháza
Ofzlopnak mondatik, tehát abban lévő hívek-is, mert a' mi az
egész Testben meg-vayon, a' tagokban-is meg-van, és a' ta-
gok a' testté, mint okoskodik *Böls Hieronymus.*

Miért mondatnak pedig a' *Respublicákban* lévő mind külső
mind belső hasznos Emberek *Ofzlopoknak?* Könnyen meg-ért-
hetjük ha meg-gondoljuk mind a' Régieknél mind a' Maiaknál,
minémü haszna vólt 's vayon a' Támaszoknak, *Ofzlopoknak.*
Első sustentationis, mert azok által mint *gyámolók* által tartatnak
a' nagy épületek. *Második ornatús* ékességre valók, mint a' Jé-
rusálembéli Templomban lévő fok ofzlopok, nem mind erős-
ségre, hanem ékességre valók vóltanak, ide tzelozhat a' Böls
Salamon Pél. 9: 1. *A' Fő-Bölseség meg-építette az ő házát annak*
bét ofzlopit ki-vágván. Harmadik *præmii honoris sivè triumphii,* mel-
lyek tisztességnak és győzedelemnek jeléül állítottak-fel. Ez
szokásban vólt a' régi Görögöknél és Rómaiaknál-is, mint Nagy
Sándor idejében élő *Phalereus Demeter* nevü ember felöl olvasta-
tik, ez az *Athenásbéliek* előtt olly nagy betsületre kapot, hogy

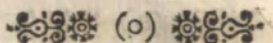
annak tisztességére egy esztendő alatt 360 Ofzlopokat emeltek. Ezekből immár könnyen észre-vehetjük, hogy a' *Republicákban* lévő hasznos Emberek *Ofzlopoknak* mondatnak (1.) mert azok mintegy vállaikon tartják, hordozzák a' közönséges Társaságnak terhét, (2.) mert annak ékeségére vagynak, (3.) mert ha ezen Tiszteknek és Hivataloknak voltaképen meg-felelnek, ezzel tiszteli-meg az Isten, hogy őket Ofzlopkká tévzi az ő Templomában, és jutalmul adja ö-nékiek az örök életet. *Jel.* 3: 12.

Második a' mivel Isten fenyegeti a' Népet ez: el-vésem a' Táplálót. A' testi életnek fenn-tartására kiváltképen-való *subsidium* az eleség, esztendőre való gabona, melyet a' kik bé-szerезnek, és a' szükségnek idején másokat abból tartanak, mondatnak *Táplálóknak*, ilyen vala *Jósef*, a' ki amaz hét esztendőig tartó drágaságnak, éhségnek idején a' hét esztendőig tartó bővségnek idején bé-szerzett eleséggel táplálta, nem tsak a' maga Attyafijait, hanem az egész Egyiptomnak Országát, 1 Mós. 47. Az ilyen Táplálóknak, és az eleségnek el-vitelével fenyegeti Isten a' Népet, a' melly után nagy éhség következik mint a' 2. *Versben* mondja a' Próféta, hogy a' kenyérnek minden erejét és a' viznek minden erejét el-vésvi az UR, a' 'Sidó szónak ereje szerént *Móses*, 3 Mós. 36: 36. *Kenyérnek botjának* nevezi, melyet a' Magyar Fordító ekképen tévzen-ki: *El-vésem a' Kenyérnek táplálásra-való erejét töletek*, bé-is tellyesedett ez a' Júda Nemzettségében, midőn Jerusalemnek meg-szállásakor, a' Kenyérnek és Víznek, olly nagy szükségére juttatta Isten őket, hogy az *irgalmas Afzszonyoknak kezeik meg-főnték az ő gyermekeiket, és lettek nékik étkeik*. Jér. Siral. 4: 10. Minthogy pedig a' Kenyérnek bővsége és szüksége a' Szent Írásban jelenti az Isten Befzédenek szabadoson-való folyását, és annak tilalmát, tehát itten Lelkiképen értethetük a' Lelki éhségre és szomjúságra-való jutása-is a' Népnak, mellyel meg-fenyegette Amós Próféta altal-is, 8: 11, 12, 13. *Imé napok jönnek azt mondja az UR Isten, melyekben borsutok ébséget e' földre, nem kenyérnek ébségét, sem vízeknek*

nek szomjúságát, hanem az UR beszéde ha'lgatás'nak éhségét, és szomjúságát. És bújdosnak egyik tengertől-fogva a' m'fik tengerig, és Északról-fogva Napkeletig, futosnak az UR beszédének kereséséért, és nem találják. Azonn a' napon el-epednek a' szép Szüzek, és az Ifjak a' szomjúság miatt.

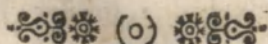
Harmadik a' mit a' Seregeknek URa el-vészen a' Biró. (1.) A' Birói nevezet az Istennek tulajdoníttatik, mert az egész Világnak igazán meg-ítélő Birója, a' ki meg-fizet mindennek az ő tselekedete szerént. 1Mós. 18: 25. Róm. 3: 6. (2.) A' Birói titulus adattatik az embereknek-is kik között Birák azok, a' kiknek közönséges szabadságok és hatalmok vagyon, Törvényt mondani és azok szerént másokat meg-ítélni, ebben az értelemben mondá amaz egymással versengő 'Sidó férfiak között az egyik Mósesnek: *Kitsoda tett tégedet Fejedelemmé és Biróvá mi rajtunk?* 2Mós. 2: 14. Minémüeknek kell pedig lenni a' Biráknak? meg-mondá *Jethó Pap* Mósesnek Ipa, 2Mós. 18: 21. *Erős férfiaknak, Istenszólóknak, igaz-mondóknak, kik gyűlölik a' telhetetlenséget.* Miképen viselik magokat az Itélet-tételben? meg-tanította *Josafát* a' Júdának Királya a' maga Biráit. 2Kón. 19: 6. és köv. vers. *Jól meg-lássátok a' mit tselekeztek, mert nem ember' képében ítélték, hanem az URnak képében, ki az Itéletben veletek léssen.* Azért az URnak félelme legyen rajtatok, így tselekedjete az URnak félelmében búséggal és tökéletes szírvvel. Az ilyen Birók külömb-külobmfélék. (1.) *Politicusok* avagy Külső-társaságbéliek, minémüek valának az Izraéliták között. 5Mós. 1: 16. (2.) *Ecclesiasticusok* avagy Belső-társaságbéliek, ilyenek rendeltettek a' 'Sidók eleiben a' Léviták között. Esdr. 7: 25. (3.) Vóltanak régen *külső-társaságbéli Fő-Birá*k, vagynak ma-is, a' kik a' *Civilis* dolgokról téfzenek Itéletet, ilyen Itélő-Birákká választá Sámuel az ő fiait Izraelben mikor meg-vénhedett vólua, 1Sám. 8: 1. (4.) Vóltanak *belső-társaságbéli Fő-Birá*k-is, kik a' Vallást és Isteni-Tízteletet néző dolgokban tettenek Itéletet, minémüek valának a' Fő-Papok, 2Mós. 18: 12. (5.) Vóltanak *Politico-Ecclesiasticusok* is mint Móses, 2Mós. 18: 13. Vagynak még ma-is a' Méltó-

fágok között Püspökök, egyfzersmind Fő-Ispányok. Az UR ISTENnek kiváltképcn-való *beneficiuma*, midőn értelmes és mindeknek ügyöket egyeránt meg-hallgató és el-igazító Birákat ajándékoz. Illyen vala Agrippa Király Szent Pál Apostolra nézve, a' kinek meg-engedé hogy szóljon a' maga mentségére, azért-is így szóla Szent Pál: *Agrippa Király! boldognak mondom magamat, hogy mind azok felől, a' melyekben a' Sidóktól vádoltatom, e' mai napon te előtted felelek, azért kérelek hogy engemet hallgass-meg békeségesen.* Tsel. 26: 1, 2, 3. ezzel fenyegeti az ISTEN Júdát és Jerúsálemet, hogy az ilyen Birót közölők el-vészi.

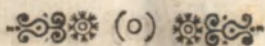
Negyedik a' mit el-vészen az ISTEN, a' Vén-ember, tsudálkozhatol Keresztyén ember azonn, miért számlálja a' Próféta az ISTENnek kemény fenyegetési köziben a' Vén-embernek el-vételét, ha ugyan-is e' Világnak kényes ifjai nagy *contemptus*-ból az öregek felől gyakorta ekképen szoktanak szólani; e' már Vén-ember, szárában szállott az esze, nem gondolván azt meg, *tehát inkább eszén járhat.* Ugy-is szólnak: ha nem munkálkodhatik, *már csak koporsóban való volt.* De ha meg-gondolod, hogy a' Vén-embereken értetnek a' Tanátsbéliek, kik az O Testamentomban a' Városnak kapuiban le-ülvén, tertenek külömb-kiülömbféle dolgokról Itéletet, könnyen által-látható, hogy a' Vén-embereknék a' Nép között-való nem lételek miatt, gyakorta romlás következhetik arra. Míg az Izrael Venei hofzfas *experientiájokból*, régi látásokból, hallásokból a' dolgokat jól tudván, a' kapukban le-ültenek bőltsen igazgatták az Izraelt, addig boldog volt állapotjuk, de mikor azok a' kapukból meg-szüntenek, azonnal meg-romlott Országok, változott *Respublicájok*, példa lehet Salamon halála után az Izrael fíjainak siralmas változása. I Kir. 12. Salamon fíjára Róboámra szálla az Ország, mondanak az Izrael fíjai Róboámnak 4. és köv. vers. *A' te Atyád igen meg-nehezítette a' mi igazunkat, de te mostan könnyebbítsd-meg, és szolgálunk tenéked, akkor tanátsot tarta Róboán a' Vénekkel, kik az ő Atyjának Tanátsosi voltak, és így szólának ö-néki: Ha e' mai napon kedvét térsz e'*

Nem

Népnek, és jó választ téveszt nékik mind éltig szolgálnak tenéked, és nem téveszték e' tanáts ö-nékie. Ismét tanátsot tart az Ifjakkal, kik ö-véle együtt nevelkedtek vala fel, kik ö előtte udvarlanak vala, ezt mondván nékik: Mitsoda tanátsot adtok ti, hogy választ tégyünk e' Népnek? akkor tanátsot adának az Ifjak: így szólj ennek a' Népnek: Az én kissebbik újom temérdekebb az én Atyámnak egész derekánál, mostan azért ha az én Atyám nehéz igát vetett ti reátok, én nehezbbe tészem a' ti igátokat; Az én Atyám ostorokkal ostorozott titeket, én pedig skorpiókkal ostorozlak. Mi lett ki-menetele? ez hogy pártot ütének Róboám ellen az Izrael' Nemzetségi, tiz Nemzetség el-szakada ö töle, Királyjá választák magoknak Jéroboámot, csak Júda és Bénéiamin Nemzetsége maradt meg Róboám mellett, Jéroboám nem botsátá-fel a' Népet Jerusálembe a' szokott áldozatokra, hogy valamimódon a' Népnek szíve vízfőz ne hajoljon Róboámhoz, hanem két arany Borjú-képeket tsináltatott, és azoknak áldoztatott a' Néppel Bételben és Dánban, így téríté-el a' Népet az Istentől a' Bálványok után. Kiülsökepen-is egymás ellen szüntelen hadakoztának, míg nem mindnyájan az ellenségnek fogságára jutottanak. E' vala keserű jutalma a' Vének tanátsának meg-vetésének, meg-útálásának, mellyet azután keservesen meg-síratának, Jér. Siral. 5: 14. A' Vének úgy mond, meg-szüntenek a' kapuból, és az Ifjak az ö éneklésektől.

Ötödik Tsapásnak neme, mellyel ISTEN a' Népet fenyegeti ez, el-vészi az UR a' Tanátsot, nem érti a' Próféta a' Tanátsbéliembert, ha ugyan-is a' kapukban ülő Vén-embereken értette azokat, hanem széles értelemben a' Tanátsoson értetnek mind azok, a' kik másoknak tanátsot adnak, hogy ezt vagy amazzt tselekedjék, igazgatják elméjeket, kormányozzák tselekedeteket, hogy mindeneket a' szerént mint ök tanátsolják, vigyenek véghez, ebben az értelemben mondatik, hogy az ISTENnek nem volt senki igazgatója, tanítója, tanáts-adója, tanátsosa, Ésa. 40: 13, 14. és Róm. 11: 34. Értetnek hát olyanok, a' kik e' világi dolgokban, szokásokban jártasok költesek lévén, a' két-

féges kimenetelű dolgokban-is jó tanácsot tudnak adni, *Viri prudentes, prudentis Consilii*. Noha *Achitófelnék* minden tanácsa a' Dávid idejében olly betsületben vala, *mintba valaki az Isten' szavát kérdezte volna meg*. 2Sám. 16: 23. mindazonáltal még-is nem találta akkor, midőn Absólonnak illy tanácsot ada, hogy az ő Attyának Dávidnak gyalázatos boszszúságára, vonasson fátort az Háznak felső padlásán, és szeplőstse-meg az ő Attyának tiz ágyassait; 21, 22. vers. Melly eránt Dávid így könnyörgött vala: *Kérlek oh URam bolondítsd-meg az Achitófel tanácsát*. 2Sám. 15: 31. Hasonló tanács-adója vala *Achíziának* a' Júda Királyának Annya *Atália* az istentelen tselekedetre. 2Kón. 22: 3. Jobb tanács-adó vólt *Jethró* Pap a' Móses' Ipa, a' kinek tanács-adását meg-fogadván Móses nagy könnyebséget nyert magának az Izrael Népe terhének hordozásában. 2Mós. 18. a' minémiüekről azt mondja a' Bölts Salamon. *Péld. 11: 14. A' hol nintsenek eszes Tanácsok el-vész a' Nép; a' meg-maradás pedig vagon a' Tanácsosnak bölts értelmében.*

Hatodik és utolsó Ostor, mellyet az UR tselekefzik a' Júda és Jérusálembéliekkel ez, el-vészí az *Ékesen-Szólót*. Közönségesen az *Ékesen-Szólón* értenek, az értelmes Szószóló, követségét viselő emberek, kik ékesen-szólásokkal, bátorságos *Peroratójokkal*, az Országok 's *Republic'k* dolgait a' követségben ki-jelentik, e' világi hatalmas Királyok, Méltóságok előtt a' Haza ügyet forgatják, 's békeséges meg-maradásokat munkálkodják. E' Nemes ajándékkal bíra a' Pogány de bölts *Cicero*, a' ki-is a' fetétségben tapogatóván jelesen az Igazságokat ki találta, mint fok Munkáiból nevezetesen *de Natura Deorum* írott Könyvéből meg-tanúlhatni. De találunk a' Szent Írásokban fokakat, a' kiknek ugyan Kegyelembéli ajándékúl adattatott az ékesen-szólás, illyen vala *Aron*, a' kiről az ISTEN maga tett *Mósesnek* illyen tanúbizonyságot: *Atyádfija tenéked a' Lévi Nemzet-ségéből-való Aron, tudom hogy ő ékesen-szóló*. 2Mós. 4: 14. Sőt a' mi URunk JÉSZUS KRISTUS felől éneklette a' Szent Próféta. 'Solt. 45: 3. hogy az ő *ajakaira kedvesség öntetett*, így Ésa. 50: 4.

az el-

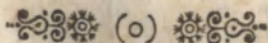
az el-jövendő Messiásnak képében szólván, Tisztít így téfzi-le: *Az UR Isten adott nékem bölts nyelvet, hogy alkalmas idöben tudjam az Igét szölni a' meg-fáradottnak.* Bé-is tellyesedtenek ezek az UR JESUS KRISTUSban, mint az Uj Testamentombéli Irásokban fel-találni nevezetesen. *M't. 7: 28. Tintította a' sokaságot nagy méltósággal, nem úgy mint az Irástudók.* Az ö értelmén és feleletein álmélkodtanak mindnyájan a' kik ötet hallgatták, *Luk. 2: 47.* Söt így szólottanak: *Soha ember úgy ne n' szölott, mint ez az ember.* Ján. 7: 46. Nem küilömben Szent Pál Apostol ékesen-szöló völt, mint *Apost. Tsel. 14: 12.* v-séböl és *Agripa Király előtt való Apologiajából meg-tetzik, Tsel. 24: 26.* és *26: 24-28-31, 32.* Noha ugyan mondja: hogy az Évangyéliomnak prédikállásában ékesen-szölással és böltseséggel nem élt. *1 Kór. 2: 1.* értvén tudniillik, az emberi böltseséggel fel-éke-fítettett és tzifrázott beszédekkkel-való élest, minémii ékes-szölásokkal Kórinthusban némelly hamis Tanítók az igaz Keresztyén Tudományt meg homályosították, söt ugyan meg-motskolták; Nevezetes *Tertullus* nevü Prókátor Szent Pál Apostol *causájában. Tsel. 24: 1.* Jobb völt ennél *Apollös Alexandriai Nemzet, ékesen-szöló Firjsü, mert az Irásokban-is tudös való. Tsel. 18: 24.* ISTENnek nagy ajándéka az Ékesen-való Szölös. (1.) Mert kedvességet önt embernek szívében söt meg-lá-gyítja azt, mint nyomozhatni Szent *Luk. 4: 22.* és *Ján. 7: 45, 46.* (2.) Mert az Ékesen-való Szölös neveli a' Tudományt. *Péld. 17: 21.* Söt (3) a' kinek az ajándékoztatik, az a' Méltóságokat, söt a' Királyokat maga barátjává téfzi. Lásd, *Péld. 22: 11.* *A' ki szereti a' szívnek tisztaságát, és a' kinek beszédeben vagyon kedvesség, annak barátja a' Király.* Valamint pedig az ISTEN ajándékozza az Ékesen-való Szölást, úgy a' mikor akarja az Ékesen-Szölótól el-véfzi a' beszéder, és a' Vénektöl a' jó tanátsot. *Jób. 12: 20.* melyet tselekeszik a' Népnek büneiért a' Szent Letzke szerént. Valamint az ISTEN a' Próféta által ezeket meg-jövendöltette, szintén úgy a' Sidó Népben azok bé-tellyesedtenek. *2 Kir. 24: 14, 15, 16.* *Fel-mine a' Babilóniának Királya*

rálja Jérusálem ellen, és el-vivé Jérusálemet minden Fejedelmivel, minden vitézivel, minden mester-emberekkel, és kapun-állókkal, senkit el-nem hagyja, hanem csak a földzék szegény népét. El-vivé Joákint-is Babilóniában Annyával, Feleségivel, Udvari-szolgáival, és az Országának erős vitézivel egybe, annak felette minden hadakozó férfiakat, mides-embereket, minden erős és hadra alkalmasosokat, el-vivé a Babilóniabeli Király fogva Babilóniába.

T U D O M Á N Y

Valamiképen az Istennek a maga Népéhez-való szeretetinek nyilván-való Jele az, midőn azt Erős, Irgalmasság-tévő, Hatalmas, Bölts, Ékes-nyelvű, Hasznos-tanátású, Oszlop-emberekkel meg-áldja, úgy midőn azoktól meg-fosztja, az Isten Atyai látogatásának világos tanúbizonyysága. Mivel a Szent Igéknek magyarázásából, mind a kettő világos, nem szükség fokakkal próbálnom, hanem rövideden okait adom. (1.) Mert valameddig az elől-számlált *Virtusokkal* fel-ékesítettett emberek a Nép között láttatnak, mind addig tapasztalható annak virágzó és boldog állapotja, ellenben ha azok nintsenek, azonnal meg-tetszik a Népnek szomorú sorsa, változása annyival-is inkább. (2.) Midőn a jó rendet törvényeket fel-állító emberek el-múlnak, a rendeletlenségek s erőszakos törvénytelenések azonnal elől-állanak, ugyan-nyira hogy kinek-kinek a mi tetszik azt tselekezi. törvénytévő nem lévén, a törvényt fenki bé-nem tölti, egyik a másikat meg-nyomorítja, a gyermek a Vén-emberen, és az el-vettetett alá-való a Tiszteletes emberen uralkodik. Ésa 3:6. Világosan mondatik: Bir. 17:6. *A napokban nem vala király Izraelben, kinek-kinek a mi jönak tetszik vala azt tselekezi vala.* Sőt (3.) Ugyan *notabilis* kár-is éri a Népet, mint Jósefnek példája tanítja, a kinek halála után más Király tá-mada Egyiptom Országán, ki Jósefet nem esmérte vala, és nyomorgatá az Izraelt felette-igen. 2Mós. 1:8,9. Illy nevezetes Salamon halála után az Izrael Népének meg-firathatatlan kétfelé-való szakadása. 1Kir. 12.

Ha kérdésed, miért fosztja-meg Isten az Országot és Respu-
blicát

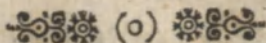
blicát az illy hasznos Ofzlopoktól? Felelet *közönségesen* ugyan az Országban és Közönséges Társaságokban fenn-forgó's uralkodó bünökért, *nevezetesen* pedig (1) mert talám az ISTEN utolsó veszedelmet készített az Ország és *Respublica* ellen, melyet midőn véghez-víszén, az ollyas Ofzlop-ember' könyörgésével és kegyességével ne fogja-meg az ISTEN' kezét, hanem álljon-félre az ISTEN' útjából. Illy törésen álló vala *Móses*, a' ki ha az ISTEN haragjának el-fordításáért nem esedezett volna fok-fzor az ISTENNEK, el-vesztette volna az egész Izraelt, 'Sólt. 106: 23. (2) magára az Ofzlop-emberre nézve; azért hogy ne legyen részes abban a' veszedelemben, ezt a' nagy jót,ígéré az ISTEN a' kegyes Jósias Királynak. 2Kir. 22: 20. *Imé én takarítlak tégedet a' te Atyáidhoz, és a' te koporsódban békességgel visznek tégedet, és meg-nem látják a' te szemeid azt a' nagy veszedelmet, melyet én e' helyre hozok.*

De tapasztalható dolog az, hogy a' gonosz és Istentelen emberek szaporodnak, az *Isten' veszfje nintsen házaokban.* Jób. 21: 9. *Az ő erejek állandó, az embereknek nyomorúságokban nintsen részek.* 'Sólt. 73. Az ISTEN pedig a' maga Népét, kik ötér Lélekben és Igazságban tisztelik fosztja-meg a' hasznos Ofzlop-emberektől. Miért tselekefzi ezt az ISTEN a' maga Népével? *Felelet: (1.) A' választott Szentekben kissebb bünt-is hamarébb ki-keres és meg-büntet az ISTEN mint a' Hitetlenekben, ez az ISTENNEK praxisa, az o Ítéletit elsőben-is a' maga Házában kezdi.* 2Pét. 4: 17. Nem nagy dolognak láttatik, hogy *Móses és Áron* az érzékenység nélkül való Kösziklát meg-sújták, még-is mind ketőt meg-ölé ISTEN, és mivel nem szóval tselekedték az ISTEN' parantsolatja szerént, hanem meg-is sújtották a' Kösziklát, azért nem engedé-meg ISTEN, hogy a' meg-ígért Kanahán földére bé-menvén, annak kívánatos gyönyörűségivel élhetnének. 4Mós. 20: 11, 12. Igy *Nádáb és Ábibu* ISTENNEK fel-szenteltetett Papjai idegen tüzzel áldozának, nem az Oltáron szüntelen égőtüzből gyűjtották-meg az Áldozatot, hanem más tüzből, meg-ölé ISTEN mind a' két Papot. Ne gondold, hogy ez említett

négy Személyek mind Lelkestől mind Testestől el-vesztek volna. (2.) Az ilyen Ítéletekkel próbálja az ISTEN a' maga Választottit. (3.) Egyszersmind tanítja, hogy ne ragaszkodjanak e' Világhoz, és bizodalombokat ne vessék az emberekben akár-melly Rendben, Tisztben, Hívtalban valók légyenek azok, mert azoknak-is *Lelkek örökben vannak*. Ésa. 3: 1. Szépen éneklett erről a' Szent Dávid Próféta. 'Solt. 146: 3, 4, 5. *Ne bízzatok a' Fejedelmekben, az embereknek fjaiban, kikben nintsen szabadításra-való erő, ki-megyen az ő Lelkek, és ok földé léfsznek, az napon el-vész minden ő gondolatjok. Boldog a' kinek Segítője a' Jákobnak Istene; 's a' t. Ide járul (4.) hogy a' hitetlenek sem maradnak ostrom nélkül, hanem ha ez életben el-vész az ő javaikat ama' Gazdaggal, el-vész az élet után az ő gyötrelmeket. Luk. 16: 25. Világosan szólott erről Szent Pál Apostol. 2Thes. 1: 6. és köv. v. Igaz dolog ez az Istennek elötte, hogy viszont fizessen azoknak a' kik titeket nyomorgatnak nyomorúsággal, tinektek pedig kik nyomorgattatok, nyugalommal mi-velünk egyetembe; mikor meg-jelenik az UR Jésus az égből, az ő hatalmaságának Angyalival Tűznek lángjában, ki bőszt áll azokon, a' kik az Istent nem esméri, és nem engednek a' mi URunk Jésus Kristus Evangéliomának, kik meg-büntettetnek örök veszedelemmel, az URnak országától és az ő hatalmas Ditsőségétől, mikoron el-jövénd, hogy meg-ditsőtessék az ő Senteiben.*

Annakokáért midőn az ISTEN Nemes Magyar Hazánkban hatalmas, győzedelmes Királyokat, Fejedelmeket támaszt, kik *Justitia et Clementia* Igazsággal és Kegyelemmel vezérlik az alattok-valókat, azokat úgy féltjük mint szemeinknek fényét, szüntelen csedezzünk ISTENnek hosszú életekért, boldog uralkodásokért, birodalmoknak terjedéséért, mivel azoknak *békeségben vannak a' mi békeségünk, mint a' fogságban lévő 'Sidóknak tanácsoltatott. Jérem. 29: 7. Nem különbben midőn a' közönséges Társaságban Igazság szerető, Kegyes, Istenfélő Magyarok, Fő-Tisztviselők szemléltetnek, illendő őket életekben meg-betsülni, szomorú halálokon, tőlünk-való el-válasokon, bápkodni és szomorkodni.*

A L-

ALKALMAZTATÁS.

Ebben hogy hofzfás légyek, tölem nem kívántatik, ha hallgatnék, és semmit nem szólanék-is, mindazáltal a' dolog meg-szólal, és valakik e' meg-búldogúlt Tekintetes *Consiliarius* Urat esmérték Uri személyében, vagy nagy emlekezetiben, 's a' meg-magyarázott Szent Igéket-is értelemmel meg-olvassák, el-híszem a' mint szívekben gondolják, úgy szájokkal meg-vallják, hogy ezek az *Encomiumok*, ditséretes *Virtusok* e' Tekintetes *Consiliarius* Urban fel-találtattanak; mindazonáltal nem vétkezem ha renddel fel-vészem, és egy egy szóval Keresztyén Hallgatóim előttökben terjesztem. A. A' mivel ISTEN Júdát és Jérusálemet fenyegette ez; El-vészem a' *Támaszt*, az *Ofzlopot*. Ezen Tek. *Consiliarius* Ur, valóságos Ofzlopa vala a' E' Nemes Magyar Hazának. Mert ennek súllyos terhét Ifjúságától-fogva, mint Hazájának igaz Fija vállain hordozta. Tehetnek erről tanúbizonyságot a' nagy Méltóságok, nevezetesen a' Tek. Nemes *Veszprém, Fejér, Somogy, Tólna és Arad* Vármegyék, kiknek vala egyik érdemes Első *Affessor*, ha valaha ki-vontaé magát a' közönséges Jónak elől-mozdításából, sőt a' több Tisztviselőkkel együtt azt egyenlőképen munkálkodta. Valóságos Ofzlopa vala β az *Isten Házának*. Több elől-számlálhatatlan jelei között ezt meg-mutatta, midőn 1720 és 1721 Efstendőkben a' *Religionalis Commissióban* mint *articulariter denomináltatott* Királyi *Commissarius* jelen vólt *Pest és Pozson* szabad Királyi Városokban. Nem csak erős, de ékes Ofzlop vala e' Nemes Hazában, és az ISTEN' Házában mint szép zöldellő Olaj-fa úgy vala. 'Sólt. 52: 10. v. szerént. Jó Lelki esmérettel el-járt minden hivatalában, el-mondotta az Apostollal; Ebben gyakorlom magamat, hogy botránkozás nélkül-való Lelkem esméreti legyen, mind Isten mind emberek előtt. Tsel. 24: 16. Illy erős, ékes, Ofzlop lévén e' Nemes Hazában, jutalmul adá néki az ISTEN, hogy Ofzlop legyen az *URnak Mennyei Templomában*. Jelen. 3: 12.

B. Vólt *Tápláló*. E' vala amaz Igaz *Abdiás* a' ki a' *Prófétákat* 's azoknak *Fiait táplálta*. Álljatok elől szükölködő Szegé-

nyek, Árvák, Özvegyek, e' vala ama' Jóbnak 'követője, a' ki a' Szegényeknek kívánságától magát meg-nem tartóztatta, az Özvegynek szemét nem fárasztotta, az ő étkének falattját nem maga ettemeg, hanem az árva-is evett abból, mert gyermekéjétől-fogva nála mintegy Attyánál nevelkedett az árva. Ha ugyan-is több áldási között az ÚR ISTEN csak ez egyet nem adta ő-néki, hogy tulajdon ágyékából származott magzati *Sucessori* légyenek, mindazonáltal, azok helyett táplált Özvegyeket, nevelt Árvákat, Oskolákban tanuló Nemes elméjű Ifjakat, a' ruhátalan szegényt nem nézhette, hanem azt meg-ruházta, úgyannyira hogy a' Szegénynek bé-fedezett ágyékai áldották őtet, mivelhogy az ő ruhainak gyapjával melegedtek-meg. Jóh. 31: 16. 's köv. versei fzerént.

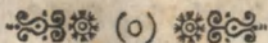
C. Vólt Biró Tek. N. *Veszprém* Vármegyében négy Efztendőkig viselvén a' Fő-Szolga-Biróságot, mind holtig a' *Tabula Assessoris*ágot.

D. Idejére nézve tisztelességes *Vénseget* ére, vala öfszége ékes Koronája, mivel az Igazságnak útában találtaott. Péld. 16: 31. 'Sólt. 90: 10. azt éneklő Móses: A' mi Efztendeinknek napjai hetven Efztendő, hogyha több nyóltzvan Efztendő. Ezen Tek. *Consiliarius* Urnak életét az ÚR ISTEN LXXIII. Efztendőkre terjesztette, mellyre nézve hoszszas *experientiája* lévén, e' Nemes Hazának *Privilegiumit*, szokásit jól értvén, FELSÉGES MÁRIA THERESIA KEGYELMES KORONÁS KIRÁLYNÉ ASZSZONYUNKTOL *Consiliariusi* méltóságra fel-emeltetett.

E. Melly méltóságos Tisztiben híven forgolódván Jó-tanáts-adó vólt. *Vir prudens & prudentis Consilii*. Kétséges ki-meneteli dolgokban-is soha tanátsa porban nem esett, haszon-talanná nem lett.

F. Vólt Ékesen-szólv. Meg-mutatta ezen *Virtusát* az Ország Gyűlésére sok izben lett *Expeditióiban*, az Országának 's Vármegyéknek hasznára lett fáradozáfiban, bóldog Emlékeztü CAROLUS VI. előtt kilentzer vagy többfzör-is, nem külömben mostan kegyesen uralkodó KORONÁS KIRÁLYNÉ ASZSZONYUNK előtt lett *Personalis prasentiájában*, holott éke-

fen-

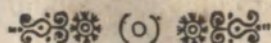

sen-szólásával, bátorságos és szívekre bé-ható *Peroratójival* nyerte azt, hogy az említett hatalmas Fejedelmeknek ortzajok elől soha szégyen-vallással, üres-válaszszal, *Consolatio* nélkül vízfza nem fordult. Illy drága *Encomium*okkal, ditséretes *Virtus*okkal fel-ékesítettet Tekintetes Urat vett-el az UR ISTEN e' mai napon szemeink elől. Bizonyára meg-keseredett és bánatos szívvel el-mondhatjuk hát azt, a' mit régen Dávid Király mondott *Abner* felől. Nagy Fejedelem esett ma el az Izrael köz-zül. 2Sám. 3: 38. Hízelkedés nélkül el-mondhatom, akár-melly *Status*béli Személyek, kik ezen Tek. *Consiliarius* Urnak es-méretségében vóltanak, és a' *Reformatum Ministerium*-is, ezután vechetik eszekben, ki holt légyen most meg, úgyhogy ide fordíthatni's magunk sorsára *applicálhatni*, a' mit a' nagy Eml-ekezetü II. FERDINAND Tsászár' halála előtt mondott vala Papjainak, *Patres, non semper habebitis FERDINANDVM.*

De ha Uraságának *Nemesi Tztemerét* meg-visgáljuk, mind ezen drága *Virtus*okat benne fel-találjuk. A' Tztemerben, *jobbik lábokban Szabját*, a' *balban ember fejét tartó két fenn-álló Oroszlánok* vagnak le-rajzolta. a. Az Oroszlán felől írják a' Termézetet vizsgálók, hogy tsontjára nézve minden állatoknál erősebb, bátor-fágára nézve leg-hatalmasabb. Ezzel le-rajzoltatik e' Tek. *Consiliarius* Urnak Oszlopi erőssége, melly szerént nagy gyámol vólt a' *Republicában*. b. Bátor az Oroszlánban igen nagy erő légyen más állatok felett, mindazonáltal ő erejében nem kevélykedik, úgy ezen T. C. Ur benne lévő *Virtus*iban fel-nem fúvalkodott, főt mentül nagyobb Méltóságra naponként az UR ISTEN fel-c-melte, annál inkább tapaszthatóképen magát meg-alázta, a-kármelly szegény renden lévő embereket-is maga eleiben botsá-totta, ügyöket meg-hallgatta, és egész *Consolatio*val Uri Sze-mélye elől, ismét vízfza botsátotta, előtte forgatván ama' ditsőséges emlekezetü *RVDOLPHVS* Tsászárnak szavait, a' ki midön hallotta vólna, hogy az ő *Purpuratus* Fejedelmei Fő nagy Uri rendei a' szegény renden lévő embereket eleiben nem botsátják, ekképen szólott; *Sinite homines ad me venire, neque e-*

nim ideo Imperator sum, ut arculâ includar. Bátor ezen T. C. Urnak fokakon vólt 's lehetett uralkodása, de ezen fő-jussával soha visfza nem élt, annyival inkább a' szegényeknek még tsak Jobbágynak-is Lelkek-esméretin nem uralkodott, tudván bölts Cicerónak ímez mondasát, *Summum jus, Summa injuria.* c. A' Természet vizsgálók azt-is írják az Oroszlán felől, hogy szokott kedvezni az alázatosoknak, és irgalmasságot tselekeszik azokkal kik tőle segítséget várnak. Mellyel elől-adatik e' T. C. Urnak a' Szegényekhez-való könyörületessége, melly fzerént táplálta a' szüikölködöket, ügye-fogyottakat. d. Bölts Salamon Péld-30:30. azt írja az Oroszlán felől, a' régi Oroszlán erős a' vadak között, el-nem fut senkitől való féltében. Ezzel le-rajzoltatik e' T. C. Urnak, az UR JÉSZUS KRISTUS Hitiben és az igaz Apostoli Tudományban, mind végig-való állhatatos meg-maradása, az Idvesség' dolgában egyetlen-egy JÉSZUSÁHOZ-való ragaszkodása, tudván azt, hogy *nintsen senkiben másban Idvesség, nem-is adott emberek között, ég alatt más Név, melly által kellene nekünk meg-tartatnunk,* mint ezen szókkal tanítja Szent Péter Apostol. *Jel. 4: 12.* Sőt maga-is az UR JÉSZUS így szólott: *Én vagyok az Ilt, az Igazság, és az Élet, senki nem mehet az Atyához, hanem én általam.* Ján. 14: 6. e. Hogy pedig, Kard vagy Szabja festett az Oroszlánnak jobbik lábában, a' másikban pedig Ember-fő, azt rajzolja-le; hogy e' T. C. Urnak meg-bóldogúlt Eleji, Országoknak 's F.Királyok mellett-való hűségekkel 's vitézségekkel nyerték Nemességeket. Azonban, a' Kard és Szabja le-rajzolja a' Szent Írásban az ISTEN' Beszédét. *Éfés. 6: 17.* melly ISTENnek Beszéde *határozásabb minden két-éliű seggyvernél, el-hat az akaratra és az elmén, a' tagoknak egybe-kötöztetéseknél és a' velőknek ofzálisokig, és meg-ítéli a' gondolatokat és a' szívnek indulatit.* 'Sid. 4: 12. Ezt (: mondom:) a' Lelki-fegyvert a' T. C. Ur hitinek jobb-kezével tartván a' JÉSZUS KRISTUSnak Zászlója alatt híven hartzolt az Ördög, a' Világ és a' Test ellen, mind haláláiglan, mellynek el-is vette jutalmát, mert néki-is mondatott: *Légy htv mind halálíg, néked adom az életnek Koronáját.* Jel. 11: 10.

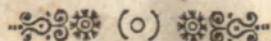
Ezek-

Ezekkel és még ezeken kívül több drága Tzímerekkel fel-
 ékesítettett T. Férjedtől váltál-meg, Te-is árván maradtott T.
 nagy Afzszony, SZONDI 'SUSÁNNÁ ASZSZONY! Méltán ke-
 sergezf! mert *el-esett fejednek ékes Koronája.* JÉR. Sir. 5: 16. Köny-
 hullatásfiddal méltán siratod, gyászszal bé-borítottott Kopor-
 sóját méltán áztatod, mert ez a' Kegyességben, botránkozás
 nélkül-ülő Jó-lelki esméretű életben, hozzád hasonló Tár-
 sad vala. Ha meg-gondolod e' Tekintetes Urral lett Házassá-
 gi gyönyörűséges éterednek már XLI. Esztendőktől-fogva va-
 ló folyását, el-olvas tudom benned a' szíved; mert olly nagy
 erejű Ofzlopodtól váltál-meg, a' mellyhez támaszkodván tellyes
 életedben el-nem diúltél. E' vala kedved szerént járód, sokszo-
 ri szomorúságidban ISTEN után leg-főbb Vigasztalód. Oh ke-
 serűségnek napja, melly az illy egymáit szerető hív Párokat egy-
 mástól el-választja! El-mondhadd T. Afzszony amaz okos Té-
 koabéli Afzszonynyal; *Őzvegy vagyok én, mert meg-bólt az én Férjem.*
 2Sám. 14: 5. és a' Naomival: *Ne hívjatok engemet Naominak, ha-
 nem Mírának (: keserűségnek Leányának:) mert igen nagy keser-
 rűséggel illetett engemet a' Mindenható.* Ruth. 1: 20. és mivel illy
 nagy seb esett szíveden a' Vigasztalóknak-is azt mondhatod, a'
 mit mond Ésaías, (: noha más tekintetben:) *Hagyjatok békét né-
 kem badd kesergessem magam: sirással, ne eröltessetek engemet, hogy
 meg-vigasztaltassam.* Ésa. 22: 4.

De vallyon illik-é én hozzá, hogy Tenéked T. Afzszony,
 a' ki a' Mindenhatótól keserűséggel illetettél, több több oko-
 kat szolgáltassak a' keserűségre? Távol légyen tőlem, nem
 tselekefzem; főt a' nékem adatott Kegyelem szerént vigasztal-
 ni kívánlak. ISTEN Kezéhez tanúlt, ISTEN Szolgáló-Leánya vagy;
 hát ugyan el-hagyod-é magadat, nem találz-é vigasztalásokat?
 Holott veled született okosságod, böltteséged és a' Szent Írá-
 sokban-ülő mélységes *Experienciád* szerént, másokat hasonló
Casusokban tudtál vigasztalni. Vedd tehát szívedre, hogy ha
 szintén ezen meg-bóldogúlt T. Férjed, kivel egész életedet bá-
 nat nélkül kedvedre töltötted, mellőled el-vétetett-is, mindaz-

álral

által veled vagyon 's léfzen Mennyei Völegényed, az UR JÉSIUS KRISTUS. Ha egyetlen-egy Gyámolod, Ofzlópod e' földön el-dült-is, de a' Mindenható ISTEN a' Mennyből léfzen erősebb gyámolod. Özvegyeknek 's Árváknak ISTENének mondotta magát. 'Sólt. 68: 6. Hát Te rólad T. Afz. el-felejtkeznék-é? E' világi Urak, Méltóságok, még az Árvákat nyomorgató kegyetlenek-is ennek bírtokában vagynak, a' kiknek Te felőled-is ezt parantsolja: *Ez özvegyet Árvát, ne nyomorítsátok-meg; mert ha meg-nyomortván meg-nyomortjátok, és hozzáam kiáltván kiált, meg-hallgatván meg-hallgatom annak kiáltását, Fel-gerjed az én haragom, és el-vesztlek titeket fegyverrel, és a' ti feleségeitek özvegyek léfzenek, és a' ti gyermekeitek árvák.* 2Mós. 22: 22, 23, 24. Nagy Méltósággal fénylő Jó Uraid-is, kiknek esmértségekből ritka virtuaid által jutottál, kiknek Gratiajokban meg-bóldogult Tekintetes Férfjed által ajánlattal, rólad el-nem felejtkeznek. Meg-nyugodván azért az UR ISTENnek ezen böltés végezésében, botsássad-el szerelmes Kedves Párodát, hogy valamint meg-bóldogult Lelke már jutott az örök boldogságra, úgy el-hervadott teste-is fetet böltjába bé-tétetvén, juthasson a' fel-támadásig abban leljendő tsendes nyúgodalmára. Már el-híszem hogy T. *Consiliarius* né Afzszonyom, tsendes szívvel, meg-nyugodt elmével, böltsen számlálván múldogáló napjaidnak számát, magad-is sietsz menni ö utánna, ezt mondván a' Szent Apostollal: *Egy dolog vagyson, azokat a' mellyek hátam megett vagysonak, el-felejtván, azokra pedig igyekezzvén a' mellyek elől vagysonak, a' tzél felé futok, az ISTENnek a' Krístus Jéusban való mennyei hivatalnak jutalmának el-vételére.* Phil. 3: 14. Melly tzélra, hogy az UR ISTEN, világi pálya futásodnak el-végezése, Hitednek meg-tartása után minden Szentekkel egyetemben bóldogul juttasson, én-is szívemből kívánom!

Végezetre: Tekintetes, Nemes, Nemzetes és Vitézlő, Tiszteletes, tudós Férfiakból, Kegyességgel fénylő Nemes Afzszonyi-állatokból, tiszta életű Szüzekből, Felső, Közép

és al-

és alsó Renden lévő Személyekből álló szomorú Halotti *Frequentia*. Tapasztalt *patientia*tokkal nem akarván víszsza-élni, beszédemnek kész vagyok véget vetni. Ebbéli *Gratiá*tokat alázatosan *revereálom*, hogy ezen meg-bóldogúlt Tekintetes *Confiliarius* Urat, nem csak világi életében, de halálában-is kéfzék valátok meg-tisztelni, fokban, meszsze földről hideg Tectemcinek látására, utolsó Tisztességének meg-adására ide fáradozni, el-maradott szomorú Uri Házától, gyászszal tellyes Sirjáig kísérni. Kívánom azért, valamint e' Tekintetes *Confiliarius* Urat meg-tiszteltétek, akképen tiszteljen-meg Titeket-is az ISTEN, úgy hogy midön kinek-kinek utolsó Oráját az ISTEN el-hozza, adjon porrá változandó Testének illy tisztességes el-takaríttatást, Lelkét pedig fogadja-bé az Örök boldogságban.

Nem késlellek Tégedet-is tovább, meg-bóldogúlt Tekintetes *Confiliarius* Ur, hanem halljad és végyed Idvezítő URadnak hozzád nyújtott szavait. 1 *Sám.* 25: 35. Jöjj-fel békeséggel a' te házadban, imé látod mg-hallottam szódat, és meg-betsüllöttem szemé-lyedet.

A' M E N.

494 (C) 222

N É H A I J Ó E M L E K E Z E T Ű
TEKÉNTETES, NEMZETES ÉS VITÉZLŐ

K E N E S E I I S T V Á N
U R N A K,

A'
TSÁSZÁRI és KIRÁLYI FELSEG'
M A R I A T H E R E S I A
MAGYAR, TSEH 's a' t. ORSZAGOKNAK

Kegyelmes KIRÁLYNÉ ASZSZONYÁNAK Tanácsosának, a'
T. VESZPRÉM, FEJÉR, SOMOGY, TOLNA és ARAD
Vármegyéknek Fő TÁBLA-BIRÁJÁNAK,

AZ ISTEN' HÁZÁHOZ égő Szeretetével, ritka
példájú Kegyességével, jámbor és Istenes Életével, nagy Elmé-
jének Erősségével, munkás és Okos Serénységével, minden
Rendekhez magát alkalmaztató nagy Emberségével
é r d e m l e t t

UTOLSO TISZTESSÉG-TÉTELE.

Kinek

Mind életében benne tündöklő Nemesi Virtusit
és Uri Rendéhez illő jeles ajándékit tisztelni: mind nem
várt halálából következett valóságos bánatját meg-
bizonyítani akarta egy szomorú *Cliense*.

Eménység, Reménység! melly igen meg-tsalál
Vas-mátskával festve, de hijába valál,
Közinkben érkezett a' szomorú Halál,
Valamerre szemem vetem, tsak gyászt talál.

Gyászt talál 's a' vídám ortzák szomorúltak,
Uri tekintetek homályban borúltak,
Szaporán vér a' szíy, melyek meg-szorúltak,
Komorok az ajkak, rezgők, nyomorúltak.

A' száraz szemekből nagy felhők szakadnak,
Nehczek a' nyelvek, gyakran meg-akadnak,
Még-is a' mint lehet jaj szókra fakadnak,
Mint midőn a' szíve el-esik a' hadnak.

Bizony nem tsudálom a' szomorúságot,
Halva látom e' bőlts híres Uraságot,
Kinek életében találtunk vígságot,
Ennek a' halála hozott ránk aggságot.

Sírtok, sírok én-is rajta keservesen,
Elmétek, elmém-is nem lehet tsendesen
Mert a' kívül éltünk fokáig kedvesen,
Nem gondoltuk tőlünk hogy így el-fiessen,

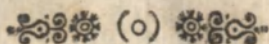
Vajha Éliséus bús fejem lehetne,
Olly Isteni erő engem' követhetne,
Hogy erőtlen kezem tsudákat tehetne,
Holtat az életre vízfza-vezethetne!

Koporsónk fedelét majd el-fordítanám,
E' nagy Urra magam' reá-borítanám,
Meg-hidegült testét hozzám szorítanám,
Magamért, 's másokért lábra-állítanám.

De hijába nálunk nipts ma az az erő,
Könyörgésünk sints most olyan Istent nyerő,
Hogy a' test melly meg-hólt, hideg 's tsupa merő,
Parantsolatunkra légyen járó, 's kelő.

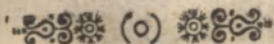
KENESEI

KENESEI Urunk hát töled meg-válunk,
 Jaj menedék helyet immár hol találunk,
 Habok közt erőssen meg-álló kö-szálunk,
 Ha el-hagysz bennünket 's nem maradhat sz nálunk.
 Oh te szomorú nap! napja a' Lázárnak,
 Mellyen lett el-váltta két szerelmes Párnak,
 Mellyen ennyi *Virtust* koporsóba zárnak,
 Mellyen a' Máriák földig gyászban járnak.
 Oh Felséges ISTEN! az ember mitsoda?
 Ahol a' Koporsó, kérlek tekints oda,
 Valamit magának ígérhet kitsoda,
 Nem tanul az ember még-is az a' tsuda.
 A' Világi dolgok bizony ha szólnának,
 Beszéllgetéit velünk ha gyakorolnának,
 Kövek, Értzek, Fiúk, Fák, okosok volnának,
 Sokszor az embernek jót tanátsolnának.
 E' Koporsót venném először kérdőre,
 Mit mond az emberről ki kevés időre
 Hogyha leg-röbb hetven 's nyóltzvan esztendőre,
 Száll az élők közzül fetét temetőre.
 Azt mondaná mit kapsz a' múlandóságon?
 Bújdosó az ember ezenn a' Vi'ágon;
 Nem lehet örökös Ur itt a' jószágon,
 Fel-kell néki hagyni földi gazdagságon.
 Bújdosó az ember ezt ki tagadhatja,
 Testi Sátorának formája mutatja,
 Ámbár ő a' földnek tulajdon magzatja,
 De mind végig lakta földét nem lakhatja.
 Ha lakhatná kérdés, miért van olly teste?
 Mellyben a' Teremtő nem egyebet feste,
 Hanem hogy hirtelen történik el-este,
 Meg-fizet nékie mint szinte kereste.
 Miért nints a' testnek olly tartó épsége,
 A' meg-maradásra nintsen olly készsége,

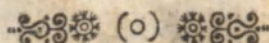
Mint a' Napnak Hóldnak, mellyek fényessége
Meg-marad 's a' Világ végig nem lefzsz vége.
Míért van tsontunknak olyan vékonysága,
Hideghez meleghez testünknek lágy-sága,
Egy kis munka után mindjárt fáradsága,
Belső részeinknek fok vízfzontagsága.
Menjünk már a' testről az okos elmére,
Mennyei 's nem földi ez eredetére,
Nints benne testiség, Lélek a' nemére,
Ez a' vastag testnek bölts 's tanúlt vezére.
Bújdoso az ember ez-is azt *dicálja*,
Ez a' Világ néki mintegy akadálja,
Ha ki magában száll munkáit vizsgálja,
Ennek igazságát könnyen fel-találja.
Mondd-meg: ha van nálad böltseség' tudása,
Míért van elmének annyi hánykódása,
Az egyik jó után több jó kívánása?
Azért mert fő-jóra van vágyakodása.
Ez a' fő-jó nem itt, hanem van az égben,
Míg el-jutunk tehát ezen örökségben,
Szükség nyomorognunk itt a' testiségben,
Bújdóság mi dolgunk e' kietlenségben.
Földi dolgokat-is húzzuk már rámára,
Mellyeket az ISTEN az ember' számára
Tsinált vólt, adott vólt, bízta birtokára,
Uti-ruhát adnak ezek-is vállára.
Tudjuk nem állandó a' földi hatalom,
Ritkán lehet benne igaz nyúgodalom,
El-olvad 's el-múlik mint a' lágy hó-halom,
Nehezen keresett 's szerzett birodalom.
Az értek 's betsület társa lehet ennek,
Viz módjára mellyek hamar el-tseppennek,
Kezüinkből mint madár gyorsan ki-reppennek,
Ezzel hogy bújdoso mondják az embernek.

Hát

Hát miért nem adott ISTEN nekünk jókat,
Állhatatosokat 's meg-maradandókat?
Azért, mert úgy nézett, mint egy bűdosókat,
E' földön 's azután mennyei lakókat.
Maga-is a' Világ van nagy változással,
El-is múlik végre szörnyű tsikorgással,
Szómat bizonyítom most a' Szent Irással,
A' kik benne laknak vagynak bűdosással.
Bűdosó az ember mondom utoljára,
Apellálok minden emberek voxára,
Jákób-is kérdetvén ideje számára,
Mond bűdosásának van rövid határa.
Tudták a' Pogányok ezt az Igazságot,
Cato szövevénynek mondja a' Világot,
Kívánta magának azt a' boldogságot,
Mellyben el-hagyhassa e' szarándokságot.
Ha a' Pogányokat mind rendre számlálnám,
A' bölts Ciceróval Senecát tztálnám,
Hajdani Görögök' irásit visgálnám,
Ennek nyomát százszor 's többször-is találtnám.
De sokaknak szája immár azokról szolt,
Én többet nem mondok ímé e' gyászos bolt,
Urunk KENESEI benne hideg 's meg-hólt,
Ezzel bizonyítja hogy ő bűdosó volt.
Ért hetvenhárom Nyárt e' bűdosásában,
Sokaknak használó fáradozásában,
Végre a' hideg Tél utolsó Havában,
Költözék-el tölünk Mennyei Hazában.
Melly nehezen esett tölünk meg-válása,
Mutatta fokszori szíves zokogása,
De jobban mutatja végső bútsúzása,
El-gondolt rendének ilyen ő folyása.

Felse

Fels: Koronás Királyné MÁRIA THERESIA
Aszszonytól.

FELSÉGEES ASZSZONYOM kinek öltalmában

Bízik a' Magyarság nyúgfszik árnyékában:

Én-is tsendességben laktam Országában,

Több Hívekkel voltam szép *gratiájában*.

A' mivel tartoztam mutattam hívséget,

Koronás Fejedhez illő kegyességet,

Állhatatos szívet mind arra készséget,

A' mire Felséged adott tehetséget:

Ezékért énnékem fokkal többet attál,

Kevés érdememért meg-jutalmaztattál,

Öregségemben-is engem' el-nem hattál;

Mert Tanácsod közzé venni méltóztattál.

Ezért áldást mondok ditsőült Fejedre,

Térdet fejet hajtok Felséges Nevedre,

Végző udvarlásom ne légyen terhedre,

Bútszúzásom' küldöm Királyi Helyedre.

TSÁSZÁRI Férjeddél érij hát fok idöket,

Az Ifjú *PRINT*Zekkel számos Esztendőket,

Dögtöl, hadtól, kártól, bánattól meddöket,

Fejér nem fekete kövel számláld öket.

Országunkat pedig duplász Keresztével,

Igazgassad böltsen Hazánk Törvényével,

Hogy el-ne borúljon hadak Örvényével,

Örizd Hatalmadnak igaz Fegyverével.

E' Fegyverrel állj-meg ellenség hadának,

Ezzel vedd elcít véres szándékának,

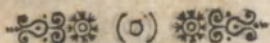
Ezzel találj fejét *Gordjus* tsumójának,

Az ellenünk kötött ártalmas *ügának*.

Győzzed a' *Trajanust* híres jóságában,

*Antonius*t okos uralkodásában,

*Julius*t szerentsés hadakozásában.

'Sidó rontó *Titust* adakozásában.
 Mikor pedig eljutsz élted' határára,
 A' minden élőknek kell menned útára,
 Lelkednek kívánom a' Mennyi légyen vára,
 Tested serkenjen-fel *Archangyal'* szavára.

*M. Gróf Pálfi János Palatinus Urtól ő Excell-
 lentiájától.*

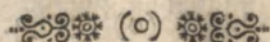
Hires Országunknak Vitzé-Királyától,
 Idősb Pálfi János Veres-kő Urától,
 Kinek szép Nemzetünk hallgat ő szájától,
 Függ a' Kunság, Jászág, mint Fő-Birájától.
 Illik másod rendben vég-bútsúmat vennem,
 Míg fetét börtomba el-kellene mennem,
 Gyakor *gratiádért* köszönetet tennem,
 Háládatossággal azért hozzád lennem.
 Tovább-is az ISTÉN éltedet kedvellje,
 Vénült Esztendeid' a' százig nevellje,
 Köz-jónkra dolgaid' bírja 's vezérellje,
 Neved' híred' épen az égre emelje.

*M. Gróf Erdödi György Ország-Birájától ő
 Excellentiájától.*

Monyoró-keréki Gróf Ország Birája,
 ERDÖDI GYÖRGY Uram kit tisztel Hazája,
 Igazgatása bölts, nints femmi hibája,
 Ezt szépen mutatja elnéd' fok munkája.
 Elméddel érdemlett tisztod melly fel-mégyen,
 Kívánom hűnytodig maradandó tégyen;
 Söt Hazánk' tisztségre fellyebb-is fel-végyen,
 Laurust és koszorút a' fejedre tégyen.
 Népekre oszoljon, hasson Uraságod,

H

Erde-

Érdemedhez illő Grófi Méltóságod,
 Áldja földünk Népe mindenütt jóságod,
 A' föld határáig fényljen okosságod.

M. Gróf Eszterházi Ferentz Tárnok-Mester
 ö Excellentiájától.

Méltóságos Uram Mestere a' Tárnak,
 Gróf ESZTERHÁZ FERENTZ Ura Traknó-Várnak,
 A' kik fel-végeznek immár készen várnak,
 Élők közziül mindjárt holtak közzé zárnak.

Excellentiád volt hozzám kegyességgel,
 Szívemet élcsztő gyakor emberséggel,
 Mellyekért mint illik tökéletességgel,
 Méltóságod áldom mind holtig hűséggel.

Véred 's érdemedhez méltó tisztességet,
 Hazánkat szépítő tisztos felsőséget,
 Érteket, hírt, nevet ahoz böltseséget,
 Adjon ISTEN végre kellemes venséget.

Az írigy Világnak dagály írigysége,
 Nevednek ne ártson semmit ellensége,
 A' jó hír éltednek légyen ékessége,
 Ékes koronája légyen ditsősége.

Lábadhoz borulok kérlek ha vétettem,
 Meg-botsáss vétséggel ha miben lehettem,
 Vedd-bé *gratiádban* ÁRVÁM', mellyet tettem
 Grófi kegyelmedben tartsd-meg én helyettem.

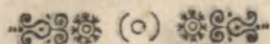
M. Gróf Grasalkovits Antal Camera Præses
 ö Excellentiájától.

FELSÉGES TSÁSZÁRNÉ Titkos Tanácsának,
 Egy Tagja 's Oszlópa e' Magyar Hazának,
Præsese Királyi Magyar Kamarának,
 Örzője Országunk Szent Koronájának

Kegyelmes jó Uram Gyaraki Méltóság,
 GRASALKOVITS ANTAL Gróf és azon jóság,
 Körülöttem forog ládd a' múlandóság,
 El-hunytat el-fogyat majd a' halandóság.
 Te nem tsak fényében víg állapotomnak,
 Valál segítője bődögülésomnak,
 Hanem ködében-is homályos napomnak
 Valál enyhítője szomorúságomnak.
 Láttam hozzám holtig szíved kegyességét,
 En-is meg-tartám a' jó szolgák' hűségét,
 Ha meg-érted hiszem életemnek végét,
 Ki-öntöd szívednek nagy keserűségét.
 Köszönöm fő-hajtva tökéletességed
 Érdemem felett tett *gratiád*, hűséged
 Meg-köszönhetetlen gyakor kegyességed,
 Az áldott jó ISTEN ezért áldjon téged.
 Meg-nyitom kérésre még ez egyszer számat,
 Vég térd-hajtásommal ez *instantiámat*,
 Tartsd-meg *gratiádban* bánatos MÁRÁMAT,
 Kezedet tsókoló szomorú ÁRVÁMAT.
 ISTEN jóságodat meg-jntalmaztassa,
 Kegyes életedet bődögül folytassa,
 Széked' néped között fel-magasztaltassa,
 Magát az egekben Lelkessel láttassa.
 Tartsa fok időkre Grófi véreidet,
 Hazánk a' mi, 's a' te gyönyörűségidet
 Tartsa Méltóságos Gróf 's Báró Vejidet,
 Tartsa azokat-is kik áldják nevedet.

M. Püspök Biró Márton ő Excellentiájától,
N. Veszprém Vármegyének Fo-Ispányától.

Kivel ékes Veszprém Vára, dombos hegye
 Ékes a' Püspökség, ékes a' Vármegye,

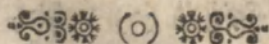

Nagy Ur BÍRÓ MÁRTON, kié e' szép Megye,
 ISTEN életedet szerentséssé tégye.
 Vezérlésed alatt nem foka lehettem,
*Excellentiá*dban nem gyönyörködhettem,
 A' nyavalyák által mert gyakran sebhettem,
 Melly miatt él'tem-is Lázár nap le-tettem.

M. Fekete György Personalis o' Nagyságától.

FEje 's Fő-Birája Királyi-Táblának,
 Igaz Híve 's Fija a' Magyar Hazának,
 Kit a' Szent Korona esmér fájátjának,
 Utolsó szavaim reád fordúlának.
 Ur FEKETE, szívem el-nem felejthete,
 Mert szíved vólt hozzám fejér nem fekete,
 Ámbár a' fekete tsak színt jelenthete,
 Barátságunk még-is szín nélkül lehete.
 Hogy örvendeztető leveled jöhete
 Kezemhez, a' minap alig van két hete,
 Mellyből-is ki-tetstett nálad szeretete,
 Hogy vólt személyemnek betse 's tekintete.
 Ezt nem hitted vólna hogy tsak szó 's nem levél
 Botsáttatott hozzád, kit múlt póstán vevél,
 De ilyen az ember, ki ma mozog és él,
 Holnap el-enyészik mint árnyék, álmom 's szél.
 Méltóságos Uram, Fijam, a' mint kértem
 Nagyságodat, igaz Birónak esmértem,
 ÁRVAM 's Özvegyemnek ügyét én helyettem
 Forgassad, mellöle ha már el-vétettem.
 Éltesse az ISTEN Hazánk örömére,
 Törvényünk szokásink magunk védelmére,
 Ügye-fogyottaknak élj fegedelmére,
 Felséges ASZSZONYUNK munkás hűségére.

A' Tek.

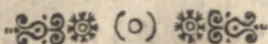

*A Tek. Veszprém, Fejér, Somogy, Tólna és
Arad Vármegyéktől.*

Már a' Vármegyékre tér bútsú-vételem,
Mellyekben nem lehet már tovább lételem,
Köz-jóra nem folyhat szolgálat-tételem,
Mert sürgeti Halál én el-menetelem.
Forgódtam eleget köz-ügyeitekben,
Gyakran reám bízott követségeitekben,
A' köz-jót forgattam híven mindeneiben,
VESZPRÉM, FEJÉR, SOMOGY, TÓLN. 's ARAD-Székekben.
Akartva senkinek tudva kárt nem tettem,
De még-is követem ha másként vétettem,
Széktekből az URtól ha már ki-vétettem,
Jobb Tábla-Birót ő adjon én helyettem.
Nagy volt igaz hozzám mindenben hűségtek,
Nagy szeretetek nagy volt emberségtek,
Nints száma mennyiszér érzem szívességtek,
Nyájas, szíves, rendes, kellő egyességtek.
A' melly szívességgel engem' kedveltetek,
Míg e' földön együtt éltem volt veletek,
Gyászos Özvegyemmel, ezt kérem tőletek,
Tegyétek azt 's hozzá színt' azzal légyetek.
Tselekedjétek-is szám szívvel ezt kéri,
Hogy vissza-fizessem ugyan nem ígéri:
De az UR áldását földetekre méri,
Táblátokat ezért áldás bőven éri.

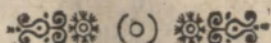
*A' Tekintetes Consiliariusné Aszszony, Tekin-
tetes SZONDI 'SUSANNA Özvegytől.*

Biblisi szemeket vallyon most ki-adna,
Melly vég nélkül való könyvekre fakadna,
Midőn szorgos törben lábam meg-akadna,

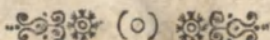

Halált hozó veszély fejemre szakadna.
Jaj itt van a' veszély, jelen van a' tör-is,
Lesben a' madarász vetve van a' ször-is,
Éltemre tör látom kezében a' tör-is,
Hideg már a' testem halavány a' bőr-is.
Bár tsak most ajakim ne zároltatnának,
Bár tsak most az egyfzer gyorsan mozdulnának,
Hogy végső szavaim füllére hatnának,
Az engem' kesergő kegyes 'SUSÁNNÁnak:
Kedvesem, Kegyesem, minden ditsőségem,
Háborút nem tudó kívánt tsendességem,
Kivel Ifjúságra vált én öregségem,
Hív SZONDI 'SUSÁNNÁM, édes Feleségem:
Feleségnek mondlak mellynek ez a' jels,
Hogy míg a' Testemből Lelkem ki-nem kele,
Míg kár 's hafzon veled együtt érdegele,
Szívemnek szíved vólt állhatatos fele.
Hogyha az embernek mind jobbra, mind balra,
Arany-művet raknak az ékesült falra,
Sok drága-köveket töltnek az afztalra,
Mellyeknek fényei kelnek viadalra.
Meg-kérdenék ötet ezekről végtére,
Mellyik vólna köztök drágább a' nemére,
Mellyik ritkább, mellyik vígabb a' fényére,
Bíznák elméjének azt ítéletére.
A' fel-tett kérdésre hímelne hámolna,
Palémonságában hogy meg-ne botolna,
Bizony egyenesen egyikről sem szólna,
Mondaná mindenik drága betses vólna.
Szerelmes SUSÁNNÁM én-is ilyenképen
Vagyok, *Virtus*idat hányom mindenképen,
De választást tenni nem tudhatok épen,
Noha gondolkodom 's tünődöm fokképen.
Az elmém hol ez, hol más *Virtus* forog,

Mellyi-

Mellyiket ditsérjem, bus fejem háborog,
Ki-beszéllésére nyelvem-is tántorog,
Mellyért fzeimeiből a' könyv bőven tsorog.
Ezer hűségednek ezer a' próbája,
Bizonysága ennek 's világos példája,
Ifjuság' reggele 's vénség' éjtszakája,
Hogy Férjednek vóltál igaz Koronája.
Negyven egy teleknek míg vólt el-forgások,
Tudod te mint éltünk, tudom, tudják mások,
Mert az embereknek e' bé-vett szokások,
Hogy a' Fő-Rendekre vagyon vígyázások.
Békeség vólt éltünk galambi egyesség,
Egymás között hazudni nem tudó kedvesség,
Szánk és szívünk között vólt az egyenesség,
Jónathán frigyével érő kötelesség.
Fordulok a' végső nyomorúságomra,
Te vóltál Kegyesem vígasztalásomra,
Kerefted az eszközt szabadulásomra,
Hogy még egyszer válnék meg-gyógyulásomra.
Nappallá lett értem még az éjtszakád-is,
Nyughatatlanságra vált a' lány párnád-is,
Végig le-nem tetted, rajtad vólt ruhád-is,
Fohászkodott értem búslakodó szád-is.
Akartalak láttad jó Társam intení,
Ha nem lehetett-is szóval jelentení,
Hogy tudnád magadat meg-is mérséklenni,
Bánatod terhének füllýt enyhíteni.
Szerelmesem néked ezen hűségedért,
Nyavalyámon való törekedésedért,
Használni kívánó példás kész:égedért,
Vallyon ki adhatna immár illendő bért.
Hogy én adjak épen nintsen birtokomban,
Magammal sem bírok illy állapotomban,
Meg-erőtlenedtem, Halál a' nyomomban,

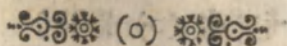
Menten által-mégyek a' nyugodalomban.
 Hanem a' Nagy ISTEN meg-fizet érte,
 Bizonyyal meg-fizet ígérétét tette,
 A' Férjén kesergő Rúth Afzszonyt szerette,
 Sára hűségét-is jutalom követte.
 Ennek az ISTENnek bízlak ö kezére,
 E' légyen éltednek mind végig vezére,
 Ez őrizzen, tartson, 's vezessen végtére
 Mennybe, a' Ditsöült Lelkeknek Helyére.

N. Kenesei 'Súsánna és Júditb Testvérjeitől.

A' vérség, 's szeretet buzgó indulatja,
 Testvérimért bennem szívem' hasogatja,
 'SUSÁNNA 's JÚDITHÉRT van nem kis bánatja,
 Hogy a' Halál velem őket itt hagyatja.
 Légyen az UR ISTEN éltetek oltalma,
 Szereteteknek légyen bőv jutalma,
 Szünjék-meg érettem szíverek' siralma,
 Mert nintsen már rajtam Halálnak hatalma,
 Annak a' ki benne bízóknak jó Attya,
 Jusson füleibe nyelvetek szózatja,
 Enyhüljön szívetek érttem vett bánatja,
 Szálljon rátok földi 's mennyei harmatja.

T. Kenesei Péter Ötse Urától.

A' minémű renddel bútszásom' kezdtem,
 Jó Atyámfjai már rátok érkeztem,
 Rólatok mostan-is el-nem felejtkeztem,
 Hozzátok hűségem' még le-nem vetkeztem.
 KENESEI PÉTER ki velem egy nevet
 Viselsz és egyenes állhatatos szívet,
 Meg-kóstitál velem sok hideget 's hevet,
 A' jó rokonságtól a' Halál ládd el-vét.

A' jó illatozás terjedjen nevedre,
 Ne borúljon homály fel-derült egedre,
 Vigyázzon kívánom ISTEN életedre,
 Társad, Leányid, és kedves gyermekidre.
 ISTENT kérem néktek minden jókat adjon,
 Kegyelme veletek örökül maradjon,
 Szent szárnyai alá titeket fogadjon,
 Halál után Mennyben Lelketek vigadjon.

Szíves Jóakaróitól.

Kedves jó Uraim, kiknek én kedvében
 Voltam és jutottam esmeretségében,
 Ajánlak az ISTEN gondviselésében,
 Felsége Atyai Kegyelmisségében.
 Hűségteket hozzám nehéz fel-találni,
 Mondhatom nehezebb renddel el-számlálni,
 Lehetetlen pedig immár meg-hálálni,
 Mert gyarló testemtől Lelkem el-kezd válni.
 Hanem meg-mutatott ritka hűségtekért,
 Nem egyszer ajánlott próbált készségtekért,
 Sógorim, Barátim, kik nézitek a' vért,
 Végyetek ISTENTől kívánom illő bért.

Nemzetes Mocsai István Tisztartójától.

Erőtelen nyelvem nehéz mozdulása,
 És a' mint kívánnám nem lehet szólása,
 Hozzád tér szívemnek még-is egy áldása,
 MOCsAI ISTVÁNOM 's végső bútsúzása.
 Jámor hűségedet szívemmel láttattad,
 Harmintzegy Esztendőn bőven meg-mutattad,
 Midőn jószágimban magad' úgy forgattad,
 Hogy azokat igen meg-gyarapítottad.
 Valál Tselédiunnek tanult 's hív vezérek,

Mellyért ISTENemtől reád áldást kérek,
 Bútsú-vétem után midőn égre térek,
 Hol minden Híveknek vagyon le-tett bérek.
 Légyen az UR részed ez árnyék Világban,
 Légyen kalauzod e' szarándokságban,
 E' vizektől üiült szörnyű pufztaságban,
 Végtére vigyen-bé örök Bóldogságban.

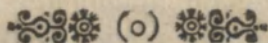
Udvari Tseléditől.

VEgyétek-el ti-is bútsú-beszédeim
 Udvaromban forgó jámbor Tselédeim;
 Mind a' kik valátok lábaim kezeim,
 Épkor holtomkor-is serény segédeim.
 Jók 's hívek valátok vészem jól elzemre,
 Híven vigyáztatok halandó éltemre,
 Örömmel jövétek kért segedelmemre,
 Bízlak hűségtekért azért ISTENemre.
 Jutalmaztassa-meg Ő fáradságtokat,
 Okos, rendes, serény szolgálatotokat,
 ISTENt, mást, 's titeket néző gondotokat,
 Adja-meg kívánom jó kívánságtokat.

Látogatótól.

NOha már el-nyomott a' Halál? félelme,
 Szólani sem enged nyelvemnek sérelme;
 De még Látóimnak előttem szerelme,
 Kiket nem nevezhet az el-lankadt elme.
 Hűségtek köszönöm szíves hálálással,
 Hogy meg-tiszteltetek fokszori látással,
 Könyörgétek érttem síró óhajtással,
 Végyen azért környül az UR bőv áldással.
 Ha pedig el-jövend utolsó végetek,
 Ti-is mások által enyhülést végyetek,

Midőn

Midön Testetektől el-válánd Lelketek,
ISTEN' kebelében nyúgovást leljetek.

Jobbágyaitól.

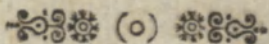
MEzölak, Tátz, Bolhás, Miske 's több helyekben,
Földes Uri jussom vólt valamelyekben,
Kedves Jobbágyaim kétes ügyetekben,
Atyátok tudjátok vóltam mindenekben.
El-mégyek töletek felsőbb Uraságra,
Változást nem érző örök Boldogságra,
Míg ti-is el-juttok azon szabadságra,
Özvegyemre bízlak és a' Fő-jóságra.
Áradjon az URnak jó-kedve reátok,
Lakó-helységtekben ne férjen az átok,
A' végezés szerént ha el-jő órátok,
Légyen a' Mennyégben örökös Hazátok.

Az Eklésiától.

OH JÉSZUS KRISTUSnak Vérrel nyert Serege,
Kit gyakran bé-borít a' Világ' fellege,
Fárafzt, epefzt, éget a' Napnak melege,
ISTEN hozzád, már van éltémnek elege.
Engem' hogy fel-vettél Anyai tejedre,
Méltóztattad tsekély vóltom' kebeledre,
Jelen. Ezért áldást mondok tsillagos fejedre,
12: 1. A' veszedelmekben bízlak Jegyesedre.
E' Királyi Férjed téged' takargasson,
Jó, Hív, Ör-állókkal téged' támogasson,
Hü Abdiásokkal fokkal látogasson,
Végre Mennyorországban magához juttasson.

Az egész Halotti Kísérő Seregtől.

VÉgtére Uri Rend, Uri Gyülekezet,
Halálomat szánó gyászos Felekezet,

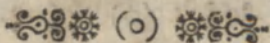

Kire fok *Titulus*, illik fok nevezet,
 Látod Halál engem' már a' Sirben vezet.
 Vala tudod szívem hozzád forrósággal,
 A' miben tehettem szorgalmatossággal
 Szolgáltam-is szívvel, de jaj mostansággal,
 Kiűzködnöm kellettik már a' némasággal.
 Légyen az ISTENnek irgalma veletek,
 A' kik tisztességet Testemmel tettetek,
 Mikoron el-jövénd utolsó végetek,
 A' Mennyégben légyen nyugovó helyetek,

Bé-rekesztés.

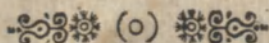
NInts már egyéb hátra fordulok reátok,
 Kérlek *Cryptájában* addig ne zárjátok,
 E' jó Urat, míg nem halálát ha'lljátok,
 Hogy esett 's miként lett *Virtusit* tudjátok.
 Még a' nagy Halál-is ámbár tökéletlen,
 Nyak-rontó kaszája éles nem életlen,
 ISTVÁNunkra még-is nem ment készületlen,
 Nem merete közöülüink ki-venni véletlen.
 Miként a' Királyok zúdult nép' szavára
 Nem adnak Urakat mindjárt a' strására,
 Tömlöztözüéseket halasztják fokára,
 Nem sietnek él'tek el-fogyatására.
 Ha ugyan tsak látják annak meg-kell lenni,
 Meg-nyomták a' vádok igazat kell tenni,
 Azt Fő-emberektől szokták meg-izezni,
 Hogy a' Méltóságnak tömlöztben kell menni.
 Így folytatá épen Halál-is munkáját,
 Nem ragadta mindjárt harag'os kaszáját,
 Noha vádúl tudta az Ádám' almáját,
 Hanem botsátotta egy meg-hitt postáját.
 Szél a' neve néki járt-is szél módjára,
 Sebes szárnyaival érkezék Pápára,

E' fo-

E' szomorú vendég épen Márk napjára,
Talált a' mutatott 's mondott palotára.
Jaj ki örülhetne ilyen vendégének,
Ésík változása ISTVÁNunk színének,
Nem Ura már többé régi erejének,
Nem bírhatja tovább felét a' Testének,
*Æsculapius*nak Fijai sürgetik,
Sok orvosságokkal mind addig értetik,
A' nem várt vendéget míg el-nem kergetik,
Erőtlenült tagját helyre építgetik.
Meg-tér ismét a' Szél a' küldő Urához,
Mihelyt bé-lép hozzá kezd a' panaszához,
A' kinek küldöttél engem' a' házához,
Nem férhettem úgymond annak halálához.
Meg-értvén a' Halál maga mégy' próbára,
Nem bízza a' dolgát többször a' poltára,
Éles élt köszörül horgas kaszájára,
KENÉSEI Urnak el-fogyatására.
Húszon harmadikján Böjt-elő Havának,
Épen kedves Napja táján 'SUSÁNNÁnak.
Hét-száz után mikor Ötvenben irnának,
Esett jövetele hozzá halálának.
A' ház-örzök mindjárt mind meg-mozdulának,
Ablakon ki-nézök homályosodának,
És az ajtók kívül bé-zároltatának,
Zúgási malomnak meg-állapodának.
Veder a' forrásnál többször nem merüle,
Arany palatzkotska el-romlék 's el-diüle,
Törék kerék, ezüst-kötél rövidüle,
Egy szóval mindene hideg 's merevüle.
Ezt tselekvé Halál eddig vólt hatalma,
Már Lelkére ki-nem terjed birodalma,
Testének pediglen amott léfz' a' halma,
Melyben ama' Napig légyen nyugodalma.

Ki vólt e' meg-hólt Ur nem illetem fokkal,
 Noha vólt elméje rakva *Virtusokkal*,
 Nem élek tzikornyás magasztalásokkal,
 Hogy meg-ne únassam magamat másokkal.
 Itélete nagy vólt, nagy vólt az értelme,
 Ezek világánál bátran jár az elme,
 Homlok törlő gondban nem lehet félelme,
 Hogy jobbról vagy balról essék veszedelme.
 Illy elmével ötet természet áldotta,
 Ezt a' látás, hallás, próba tanította,
 A' szorgalmatosság meg-nagyobbította,
 A' mértékletesség őrizte 's tartotta.
 Ezzel használt fokat maga 's más dolgában,
 Cicero vólt Hazánk Törvény tudásában,
 Ulysses az okos tanáts-adásában,
 Palinurus tornyos habok zúgásában.
 Ezért e' nagy Urat mindenek szerették,
 A' fok Méltóságok barátjokká tették,
 Kik magát nem látták nevét kedvellették,
 A' kik egyszer látták el-nem felejtették.
 Hírre, Tekintetre, Nemre, Értékére
 Ki vólt ez Ur! kinek nintsen értésére?
 Nem szólok hát erről fordulván végtére,
 A' minden *Virtusok* ékes tziémerére.
 Kegyesség ez: mellynek ez Ur vólt példája,
 Több *Virtusainak* e' vólt *regulája*,
 Bizonyítja nyilván halála órája;
 A' midön e' szókra fakada-ki szája:
 Az Ember csak semmi miért kevély még-is?
 Többet nem szólhatott de vólt ez elég-is,
 Ki-tetfzhetett ebből a' szép Kegyesség-is,
 Alázatosságát mutatja a' vég-is.
 A' Szükölködökhöz vólt nagy indulattya,
 Ügye-fogyottaknak e' vólt édes Attya,

Ki nála meg-fordúlt ezt nem-agadhattya,
Kinek a' Könyörgés a' fülét meg-hattya.
Hogy hoszszas beszédem' végyem egy summában,
Ki előttünk fekszik e' gyászos Ládában,
Kit bé-tésznek majdan setét *Cryptájában*,
Egy Fő-Uri Ember vala Hazájában.
Tetfzett az ISTENnek ki-venni közzülünk,
Nem szólhat már többé el-szakada tölünk,
Lelke el-ment, Teste-is mégyen előlünk;
De emlekezere nem fogy-el belölünk.
Azért a' holt Testét fogjátok végtére,
A' Nyugodalomnak vigyétek helyére,
Setét *Cryptájának* szinte fenekére,
Nékem-is beszédem ért kívánt végére.
Ott nyugodjék, várja ama' nagy Oráját,
Ott hallja JÉSUSA hangos Trombitáját,
Ott lássa KRISTUSÁT Kegyelmes BIRAJÁT,
Ki meg-adta néki Mennyei Hazáját.

V É G E.

